

Več pozitivnosti in tveganja

Vsekakor da si ne velja zatiskati oči in se hkrati zavedati težav, od katerih ne gre bežati. Zlasti kar se tiče (pre)visoke brezposelnosti. Na drugi strani smo pred številnimi izzivi.

Tokrat se osredotočamo na miselni preskok. Z novimi generacijami

se s tem izzivom čedalje bolje soočamo. Pretok bolj odprtih misli spodbujajo tudi tisti, ki so okusili življenje v drugih evropskih in svetovnih mestih. Potovanja in življenje v tujini nam dajo priložnost videti svoj kraj v drugačni luči. Velikokrat nas naučijo tudi bolj ceniti to, kar imamo. Bianca Marcelle Seckel ima zanimive življenjske izkušnje. Njen rodni Zimbabve je bil nekoč ena najmočnejših držav v Afriki, danes

pa je z diktatorjem Mugabejem druga najrevnejša. »Kljub temu so ljudje optimistični, nasmejani in polni volje do življenja. Bolj so pozitivni. To pogrešam tukaj,« pravi simpatična Sobočanka.

Jose Antonio Morales se je rodil in odraščal v Limi, glavnem mestu Peruja. V Murski Soboti je našel izziv v odprtju prostora za coworking. Z družino so dve leti živeli tudi v New Yorku. Kljub dobro plačani službi z

življenjem ni bil zadovoljen. Vrnili so se v Prekmurje in začeli znova. »Slovenija je idealna za vse, ki želijo vstopiti v podjetništvo. Življenje v Limi, New Yorku in Murski Soboti me je naučilo, da kakovost življenja ni odvisna od mesta, temveč od posameznika samega,« pravi Jose Antonio. V Murski Soboti in Prekmurju pogreša lastnosti, ki so nujno potrebne za rast: zlasti iniciativnost in pozitiven odnos do tveganja.

Aljoša Židan iz Murske Sobote zadnja tri leta živi v Berlinu, kjer na Univerzi umetnosti (Universität der Künste) študira komunikologijo. Želi si, da bi bolj svetlo gledali na razvoj regije, saj po njegovem mnenju živimo v res lepem delu sveta in moramo biti na to ponosni. »Če sam kdaj pozabim na to, me na to vedno znova spomni kak prijatelj iz tujine, ko pride na obisk.«

Z montažnimi krožišči do umiritve prometa / stran 8

RIS Dvorec Rakičan v pričakovanju čarovniškega spektakla / stran 11

»Po ulicah Murske Sobote se lahko mirno sprehajamo« / stran 15

Številni obiskovalci za slovo od letošnje Sočne vilice

Na Slovenski ulici so pri Hranilnici prekmurskih dobrot postregli z najboljšim, kar so pokazali v tem letu. Še enkrat so se tako predstavili Šunkarna Kodila, Flying Smoker, Mr. Falafel, Hotel Diana, Vinarium iz Bogojine, Vina Gjerkeš, Torterija in Tankr. Sočno vilico je v tem letu sicer obiskalo kar okrog devet tisoč ljudi. / Aleš Cipot

Da bi se po koncu študija vrnili v regijo

Letos so v naši občini maturo z zlato odliko opravili trije maturanti: Urška Kolmanko je zlata maturantka Gimnazije Murska Sobota in se je vpisala na Medicinsko fakulteto v Mariboru. Kristina Pernat iz Rakičana je zlata maturantka Konservatorija za glasbo in balet v Mariboru. Študij je vpisala na glasbeni akademiji Mozarteum v Salzburgu. Marko Kreslin je zlati maturant postal na Srednji poklicni in tehniški šoli Murska Sobota. Njegov hobi in hkrati trenutni vir počitniškega zaslužka je potapljanje, zato se sprejema pri županu zaradi obveznosti ni mogel udeležiti. Priznanje in darilo je prevzela njegova mama. Študij je vpisal na Fakulteti za pomorstvo in promet. / Vida Lukač

Omamne dišave po Murski Soboti

Drugo soboto v oktobru so se po Slovenski ulici in širše po mestu širile omamne vonjave po bujti repi, značilni prekmurski enolončnici. Hotel Diana je namreč pripravil tradicionalno turistično-kulinarično prireditev Festival bujte repe. Letošnja je bila že sedma po vrsti. V kotličkih na odprtem ognju se je v pripravi te pristne jedi, značilne za čas kolin, pred hotelom pomerilo štirinajst ekip. Najboljšo bujto repo je skuhala ekipa Društva Štrk Slovenija iz Velike Polane, na drugo mesto se je uvrstila ekipa Žlaki iz Sebeborcev (Nada Veren in Darinka Dervarič), na tretje pa druga ekipa Mestne četrti Murska Sobota (Danica in Geza Bagari). / Geza Grabar

Oktobrski razmislek

»Sončki« o pomenu vključenosti: V Centru Sonček Murska Sobota so ob letošnjem svetovnem dnevu cerebralne paralize pripravili dan odprtih vrat, letos pod geslom »Ena šola za vse!« S tovrstnimi dogodki želijo v Zvezi Sonček širši javnosti predstaviti svoje delovanje in opozoriti na pomembne vsebine. Letos so želeli poudariti pomen inkluzije ter tako opozoriti vrtce, osnovne in srednje šole na koristi vključenosti otrok s posebnimi potrebami v redno izobraževanje. / Foto: Aleksandra Grah

Silvija Horvat o pogumu: »Ni me več sram povedati in pokazati, da ne slišim. Ni me več strah, da bi v čakalnici preslišala svoje ime. Končno se smejim šalam. Živim veliko bolj svobodno in neobremenjeno.« / več na strani 9

Tomaž Šiftar o podjetniški iznajdljivosti: »Najti moraš nišo, kjer ni serijske proizvodnje. V naši dejavnosti ta ni mogoča, zato tega azijska podjetja ne morejo početi in niso naša konkurenca. Klasična, serijska oblačila so druga zgodba, na tem področju pa mi ne moremo biti konkurenčni. V izbrani niši konkurence skorajda nimamo.« / več na strani 14

Mag. Damir Ivančič o nasilju v družini in neplačevanju preživnin: »Žal na podlagi letnega poročila policije za leto 2015 murskosoboška policijska uprava izstopa po številu teh kaznivih dejanj na sto tisoč prebivalcev. Obravnavali smo izjemno število kaznivih dejanj neplačevanja preživnin.« / več na strani 15

Janez Kodila o vztrajnosti: »Že Albert Einstein je rekel, da je življenje kot vožnja s kolesom. Kolo vedno moraš malo poganjati, da ne padeš z njega in da obdržiš ravnotežje. Vmes si sicer lahko malo spočiješ, ampak ko se kolo ustavlja, je treba ponovno pritisniti na stopalko.« / več na strani 16

Matjaž Malok o taktni izbiri študija: »Študij mehatronike sem izbral zaradi boljše perspektive in zaposljivosti, področje pa me tudi zelo zanima. Že od nekdaj sem rad spremljal televizijske oddaje s področja tehnike, v katerih so prikazovali, kako je kaka stvar narejena in kako deluje.« / več na strani 18

Doroteja Gomboc o stiku s sabo: »Delavnice za odrasle bodo namenjene temu, da se ljudje sprostijo, pridejo v stik s sabo in s tem naredijo nekaj dobrega zase.« / več na strani 19

Glasilo Soboške novine izdaja mestni svet Mestne občine Murska Sobota. Ustanovitelj je Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota.

Izdajateljski odbor: Mag. Robert Celec (predsednik), dr. Aleksander Jevšek, Aleša Kovač, Jasmina Opec Vöröš, Andrej Mešič, Goran Milošević, Marjan Žekš

Naslovnica: Bianca Marcelle Seckel, Jose Antonio Morales in Aljoša Židan, foto: Ksenija Glažar in osebni arhiv Aljoše Židana

Odgovorni urednik: Tadej Buzeti

Jezikovni pregled: Rajko Marinič

Oblikovna zasnova: Ksenija Šömen

Grafična priprava: Podjetje za informiranje Murska Sobota, d. o. o., Vestnik

Tisk: Druck Styria GmbH & Co KG, Avstrija

Naklada: 7300 izvodov

Mesečnik Soboške novine prejema gospodinjstva v Mestni občini Murska Sobota brezplačno.

Elektronska pošta uredništva:

urednistvo.novin@murska-sobota.si

Telefon: 02 525 16 19

ISSN št.: C501-4166

Kar nekaj znoja in kar nekaj razvoja

Ksenija Glažar

Foto: Denis Cizar

Mladinski informativni in kulturni klub (Mikk) Murska Sobota je septembra dvajseto obletnico delovanja obeležil s pestrim dvodnevni dogajanjem.

Dvajseti obletnici ustanovitve so najprej posvetili proslavo, na kateri so se zahvalili številnim sodelavcem, ki so soustvarjali vsebine in prispevali k mladinski sceni. Zahvale so prejeli nekdanja direktorja Alenka Kukul in Dominik Šteiner ter prostovoljci Sašo Herman, Matej Kolmanko, Tomislav Glavica, Gregor Purgaj, Dragan Vuković, Jasna Mikolič, Boštjan Lačen, Zlatan Cerić in programski vodja Ivor Knafelj. Klubu je ob tej priložnosti čestital tudi sekretar na Uradu za mladino Zorko Škvor. Poudaril je, da je bil Mikk eden izmed soustvarjalcev in začetnik delovanja mladinskih centrov po Sloveniji. Sedanja vršilka dolžnosti direktorice Aleša Kovač je med drugim izpostavila, da je klub v dvajsetih letih delovanja izoblikoval pomembne smernice ne le na področju glasbe, temveč tudi na področjih filma, multimedije, fotografije, literature in drugih področjih. Vedno je bil valilnica mladih talentov, saj jim je nudil odskočno desko za nadaljnji razvoj.

Purgaj: Alternativna bomba pred eksplozijo

Redni obiskovalec prireditve Gregor Purgaj o klubskem dogajanju pravi, da lahko kot posameznik, ki je odraščal v osemdesetih in najstniško obdobje preživel v zlatih devetdesetih, o mladinski kulturi najbrž govori drugače kot današnja mladina. »Mogoče celo romantično. Prostor za mlade je točka, kjer se srečujejo različni karakterji in svetovi. Tukaj se srečajo glasba, umetnost, filozofija, kuhanje, šport in še mar-

Gregor Purgaj: »Iskali smo druženje, deljenje izkušenj in znanja ter to negujemo še danes.«

je videlo tudi na dogodku ob dvajseti obletnici, denimo na razstavi plakatov in vstopnic ter seveda tudi ob nastopih glasbenikov. Nekateri so začeli svojo glasbeno pot v podobnih prostorih, večina pa prav tukaj,« zaključil Purgaj, ki celo pravi, da ne bi slikal, risal, oblikoval, razstavljal ter še vedno užival v dobri glasbi in družbi, če ne bi bilo tega murskoboškega mladinskega centra.

Pestro dvodnevno dogajanje

V galeriji Odprto obrobje so si obiskovalci lahko ogledali razstavo plakatov in vstopnic. Poskrbeli so

Največ zanimanja so tudi v sklopu praznovanja privabili koncerti.
Foto: Ksenija Glažar

Mikkovi obletnici so se poklonili tudi nekateri znani obrazi.

Ob obletnici so se zahvalili nekdanjim in sedanjim sodelavcem.

sikaj. Torej različnost in še vseeno skupnost, ki tvorita neke vrste alternativno bombo pred eksplozijo,« opiše svoja opažanja Purgaj. »Iskali smo druženje, deljenje izkušenj in znanja ter to negujemo še danes. Dandanes je scena verjetno na nekakšni prelomnici prevelike količine informacij in tehnologije, to je čas terorizma in selfijev. Ampak vedno je in vedno bo obstajal prostor, kjer

se bo razvijala alternativna kultura, saj se bodo v njem družili mladi ter tam raziskovali in iskali možnosti,« pove vsestranski umetnik.

Če ne bi bilo Mikka ...

O dvajsetih letih delovanja še dodaja, da je Mikk prelil kar nekaj znoja in tudi izpljunil kar nekaj razvoja. »Mlade, ki so pridobili na samozave- sti in izbrali svojo pot, kariero. To se

tudi za pestro dvodnevno glasbeno dogajanje. Nastopili so domače glasbene skupine in posamezniki, ki so na klubskem odru začeli svojo glasbeno pot, ter tuji izvajalci, s katerimi sodelujejo. Dogajanje so v soboto popestrili s kreativnimi delavnicami za najmlajše, predstavljajo akrojoge in Hardcore Gastro Oralno Ekstazo, za katero so poskrbeli Lačen and Friends.

Spoštovane občanke, cenjeni občani,

v teh dneh, ko mineva polovica mandata, sem odgovarjal na številna vprašanja o tem, ali morda ne obžalujem odločitve izpred dveh let, da aktivno vstopim v politiko in prevzamem vodenje naše občine. Z vsakim dnem, ki ga preživim kot župan, se odločitev, ki sem jo sprejel, potrjuje kot pravilna, delo z občankami in občani mi je v veliko veselje in zadovoljstvo, pri politiki pa ostajam zvest svojim načelom ter ne morem in ne želim pristajati v kompromise, ki bi škodili razvoju našega mesta. Zavzemam se za odprt in konstruktiven dialog, hkrati spoštujem različna mnenja ter v ospredje zmeraj postavljam dobro občank in občanov. Prisegam na neposreden in osebni stik, zato se s sodelavci mestne uprave neprestano trudim za odprto komunikacijo z občankami in občani. Mestna uprava zato nima uradnih ur le ob določenih dneh, občanke in občani se lahko na strokovne službe obrnejo vsak dan v tednu. Uvedel sem dan odprtih vrat županova pisarne, občanke in občani se lahko torej neposredno obrnejo name z različnimi vprašanji, težavami ali pobudami in skupaj s sodelavci se trudim, da jim pri tem pomagamo. V tem mandatu sem sicer opravil že več kot 700 sestankov in pogovorov s posamezniki, gospodarstveniki ter predstavniki društev, organizacij in institucij, kar priča, da sem nenehno v stiku z dogajanjem v občini. Neposrednemu stiku so bile namenjene tudi delavnice, na katerih smo javnost spraševali, v kakšni občini želijo živeti. Nekatere zamisli in odlične predloge smo že uresničili, druge pripravljamo, na preostale pa bo treba še nekoliko počakati. Uvedli smo 500 evrov denarne pomoči ob rojstvu otroka, 30-minutno brezplačno parkiranje v modrih conah v mestnem središču, na Kopaljski ulici smo uredili 60 vrtilčkov z ustrezno infrastrukturo, ki odlično služijo namenu ter so hkrati postali celo mesto srečevanj občank in občanov. Za prizadevanja v okviru trajnejše mobilnosti v občini smo prejeli tudi pohvalo evropske komisije za promet. V tem mandatu smo uvedli novo primestno avtobusno linijo do Bakovcev, po mestu pa odslej vozita dva manjša, okoluju prijaznejša avtobusa. Po Murski Soboti in okolici se lahko vozimo s kolesi sistema Soboški biciklin, kmalu bomo mrežo kolesarskih postaj še razširili. Samo v letošnjem letu smo izvedli naložbe, katerih vrednost že zdaj presega 1,7 milijona. Med največjimi so zamenjava mostu v Krogu, ki vodi do broda na Muri, preplastitev in obnova več cest v mestu, delna prenova javne razsvetljave v mestu in primestnih naseljih, izgradnja kolesarske steze proti Markišavcem in številne druge. Kot boste zasledili v posebnem prispevku v tej številki Soboških novin, so v delu oziroma načrtu preureditve številnih križišč v našem mestu, kar bo izboljšalo pretočnost prometa in pripomoglo k večji varnosti v prometu. Še v tem letu bodo gotovo veliko olajšanje pri vključevanju v promet začutili v Rakičanu, kjer bo na Panonski ulici urejeno semaforizirano križišče.

Sicer pa Mestna občina Murska Sobota v tej finančni perspektivi pričakuje sredstva iz Celostnih teritorialnih naložb za realizacijo projektov iz Trajnostne urbane strategije. Morda je v tem trenutku še prenačljeno govoriti o konkretnih številkah, vsekakor pa intenzivno pripravljamo projektno dokumentacijo – in če bo šlo vse po načrtih, bomo izvedli naslednje celovite prednostne projekte:

- prenovo mestnega središča (ki se bo izvajala v več fazah ter vključuje prenovo javnih površin in obnovo nekaterih objektov v mestnem jedru, gre zlasti za objekte kulturne dediščine);
- ureditev območja Soboškega jezera v turistično-rekreacijski center, in to s poudarkom na dejavnostih, ki so povezane z vodnimi in obalnimi športi ter z razvojem gospodarskega središča in destinacijskega turizma v regijskem promocijskem centru Expo paviljon (Vrata v Pomurje);
- obnovo območja ŠRC Fazanerija.

Na področju mobilnosti načrtujemo obnovo obstoječih in izgradnjo novih kolesarskih povezav ter izgradnjo vsaj enega sistema P&R (predvidoma v bližini Soboškega jezera). Na področju energetske sanacije stanovanj načrtujemo ureditev bivalne skupnosti za starejše in sanacijo stanovanj v mešani lasti, če bodo pogoji javnega poziva ustrezali taki strukturi lastništva. Optimizem v naši občini je zaslediti tudi na področju zmanjšanja števila brezposelnih in pri novih investicijah. XAL, GMT, Šeruga Vac in Deloza so le nekatere družbe, s katerimi je občinska uprava skupaj s Pomursko gospodarsko zbornico aktivno sodelovala pri premagovanju birokratskih ovir. V aktivnih pogovorih smo tudi z nekaterimi drugimi potencialnimi investitorji, saj želimo obraniti zmanjševanje brezposelnosti in ustaviti selitve mladih izobraženih kadrov iz regije. Veliko je bilo že zapisanega tudi o tem, da se v mestno središče počasi vrača življenje. Z novimi vsebinami v prostorih nekdanje hranilnice na Slovenski ulici se na ulico vračajo obiskovalci, pozitiven trend so zaznali tudi zasebniki, v kratkem času smo dobili nekaj novih lokalov, sčasoma jih bo gotovo še več. Vendar, kot sem že večkrat poudaril, oživljanje mestnega središča, ki je umiralo desetletja, zabava nekaj časa, saj navad posameznikov ne moremo spremeniti čez noč. Vsekakor nam številne odlične obiskane prireditve na Slovenski ulici potrjujejo, da smo na dobri poti. In s takšnimi smelimi koraki želimo tudi nadaljevati!

Vaš župan,
dr. Aleksander Jevšek

15. seja v znamenju pitne vode in »davka na dež«

Ksenija Glažar

Murskosoboški mestni svetniki so se sestali na petnajsti redni seji, ki jo je vodil podžupan Zoran Hobljaj. Kljub številnim razpravam so potrdili tri elaborate in podprli oprostitev plačila vrtca za otroke, ki so zaradi zdravstvenih razlogov dalj časa odsotni.

Najprej so potrdili zapisnika štiri-najste redne in enajste dopisne seje. Na slednji so mestni svetniki dali pozitivno soglasje h kandidaturi Angele Benko Mir za direktorico Varstveno-delovnega centra Murska Sobota. Nato so po skrajšanem postopku sprejeli predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o sprejetju zazidalnega načrta za obrtno cono Murska Sobota – sever (trgovski objekt). Predstavila ga je Angelca Dokl Mir iz mestne uprave. Investitor Lidl Slovenija želi trenutno trgovsko stavbo odstraniti ter zgraditi novo in večjo. Mestni svetniki so predlog odloka potrdili.

Nova kategorizacija občinskih cest in kolesarskih poti

Bogomir Rola iz mestne uprave je predstavil predlog odloka o kategorizaciji občinskih cest in kolesarskih poti v mestni občini. Po obstoječem odloku iz leta 1998 je v občini kategoriziranih 156.713 kilometrov občinskih cest. Ker se je v teh osemnajstih letih v cestnem omrežju marsikaj spremenilo, so zaradi preglednosti in nove kategorizacije cest mestni svetniki odločali tudi sprejeli. Po novi kategorizaciji je po dolžini javnih poti manj za slabih šest odstotkov, in to kljub izgradnji številnih kolesarskih poti in podaljšanju lokalnih cest. Razlog je izločitev dostopnih poti do kmetijskih zemljišč. Odbor za urbanizem in urejanje prostora ter gospodarsko infrastrukturo je predlagal dodatek k odloku, po katerem bi poljske poti, ki služijo izključno za dostope do kmetijskih zemljišč, izločili iz kategorizacije občinskih cest. Občina bi do prenosa na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov za vzdrževanje še dalje zagotavljala finančna sredstva kot doslej. Po prenosu bi poskrbeli, da bi jih sklad vzdrževal po istem standardu, kot so se poljske poti vzdrževale doslej. Mestni svetniki so v združenju prvi in drugi obravnavi predlagani odlok in dodatek potrdili.

Oskrba s pitno vodo bo dražja za 22 odstotkov

Štefan Cigan iz mestne uprave je v nadaljevanju predstavil Elaborat o oblikovanju cene storitev javne službe oskrbe s pitno vodo v Mestni občini Murska Sobota. Povečujejo se cene vodarine, ki so enake za vse uporabnike na območju javnega podjetja Vodovod sistema B, ki ima na podlagi odloka o ustanovitvi izključno pravico izvajanja te gospodarske javne službe. Cena vodarine se bo v mestni občini povečala za 28 odstotkov. Stroški se namreč povečujejo bolj kot

obseg porabe pitne vode v primerjavi s prejšnjim sistemom, ki je pokrival le nekaj občin. Cena omrežnine se ob normirani porabi povečuje za trinajst odstotkov. Razlog je večja vrednost javne infrastrukture, število priključkov pa je ostalo enako. Mesečno se bo ta strošek ob normirani porabi pitne vode za štiričlansko družino povečal za približno 3,21 evra. Skupno se bo cena pitne vode zvišala za 22 odstotkov. Mestni svetnik Anton Štihec je v razpravi med drugim izpostavil, da je povišanje v letu in pol za skoraj 50 odstotkov nedopustno. Predlagal je, da se cena subvencionira iz občinskega proračuna, in sicer

stotnem subvencioniranju in nato glasovanje obstruirala. Po glasovanju je bil elaborat potrjen.

»Davek na dež«

V naslednji točki je Štefan Cigan predstavil tudi Elaborat o oblikovanju cene storitev čiščenja komunalne odpadne vode in padavinske vode z javnih površin ter cene storitev čiščenja padavinske vode s streh v Mestni občini Murska Sobota. Dosedanji način zaračunavanja storitev čiščenja odpadne komunalne in padavinske vode ni vključeval zaračunavanja stroškov čiščenja padavinske

vode bodo znašali 18,58 evra (prej 22,37 evra). Stroški čiščenja padavinske vode s streh so nov strošek, ki bo na območju mešanih sistemov odvajanja odpadne vode izničil pozitivni učinek znižanja stroškov čiščenja komunalne odpadne vode. Pri količini padavinske vode 7,26 m³ (petletno povprečje količine padavin in upoštevana velikost strehe 100 m²) bo cena čiščenja padavinske vode (omrežnina) 2,22 evra na m³, cena storitve čiščenja padavinske vode pa 0,7557 evra na m³. Ob upoštevanju velikosti strehe in količini padavin znaša ta strošek 8,44 evra. Obračunava se v Murski Sobo-

Mesečni stroški čiščenja 18 m³ (normativna poraba za štiričlansko družino) komunalne vode bodo znašali 18,58 evra (prej 22,37 evra). Stroški čiščenja padavinske vode s streh so nov strošek, ki bo na območju mešanih sistemov odvajanja odpadne vode izničil pozitivni učinek znižanja stroškov čiščenja komunalne odpadne vode.

v višini 30 odstotkov. Dvigu cene so nasprotovali tudi v stranki SDS. Župan dr. Aleksander Jevšek je v razpravi med drugim pojasnil, da gre za »zgodbo z dolgo brado«, ki seže v leto 2005. Mestna občina Murska Sobota se je takrat morala priključiti k sistemu, da je bil projekt lahko v celoti realiziran. Pojasnil je še, da občina zagotavlja številne subvencije. »Pred nami je izjemno pomembno obdobje, v katerem bomo morali zbrati od tri do tri in pol milijona lastnih sredstev, če bomo želeli realizirati projekte, ki so pred nami, in pridobiti 10,3 milijona evropskih sredstev. Če ne, bo ta sredstva porabil nekdo drug,« je še pojasnil Jevšek. Mestna uprava je predlagala subvencijo v višini 15 odstotkov. Modra lista Antona Štihca je vztrajala pri 30-od-

vode s streh, kjer je vzpostavljen mešani sistem odvajanja odpadne vode. V mestni občini namreč ni bil izdelan kataster streh. Spremenilo se bo zaračunavanje stroškov uporabnikom. Obsegali bodo omrežnino in strošek storitve čiščenja. Stroški čiščenja komunalne vode se bodo za vsa gospodinjstva v mestni občini znižali. Pri normativni porabi bo znižanje 17-odstotno. Mesečni stroški čiščenja 18 m³ (normativna poraba za štiričlansko družino) komunalne

ti in Černelavcih, saj imajo tam mešani kanalizacijski sistem, in le takrat, če se padavinska voda dejansko odvaja v kanalizacijo. Če ima uporabnik urejeno ponikanje padavinske vode na svoji parceli, se strošek ne zaračunava. Z »davkom na dež« se niso strinjali v SDS in Modri listi Antona Štihca. Župan Jevšek je med drugim pojasnil, da lastniki individualnih stavb lahko odvod s strehe speljejo v ponikovalnico in si tako znižajo stroške. Ker prihaja so velikih vremenskih nevšečnosti in povezane škode, moramo po besedah župana tudi sami nekaj narediti, da jih preprečimo. Na pobudo mestnega svetnika Mirana Forjaniča je bil dodan dodatek, da bodo ta sredstva v prihodnjih letih namenili za vzdrževanje in sanacijo kanalizacijskega sistema. Po glasovanju je bil sklep sprejet.

Z »davkom na dež« se niso strinjali v SDS in Modri listi Antona Štihca. Župan Jevšek je med drugim pojasnil, da lastniki individualnih stavb lahko odvod s strehe speljejo v ponikovalnico in si tako znižajo stroške.

Poudarki s seje

Angela Benko Mir je dobila pozitivno soglasje za direktorico Varstveno-delovnega centra Murska Sobota.

Mestni svetniki so sprejeli predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o sprejetju zazidalnega načrta za obrtno cono Murska Sobota – sever (trgovski objekt). Lidl Slovenija namreč želi trenutno trgovsko stavbo odstraniti ter zgraditi novo in večjo.

Mestni svetniki so z dopolnitvami potrdili predlog odloka o kategorizaciji občinskih cest in kolesarskih poti v mestni občini.

Cena vodarine se bo v mestni občini povečala za 28 odstotkov, ker se stroški povečujejo bolj kot obseg porabe pitne vode v primerjavi s prejšnjim sistemom. Skupno se bo cena pitne vode zvišala za 22 odstotkov.

Stroški čiščenja komunalne vode se bodo za vsa gospodinjstva v mestni občini znižali. Pri normativni porabi bo znižanje 17-odstotno.

Mestni svetniki so sprejeli sklep, da se v primeru, če otrok zaradi bolezni neprekinjeno ne obiskuje vrtca več kot en mesec, starejši otrok z zdravniškim potrdilom zdravnika specialista plačilo vrtca lahko oprosti.

Odvajanje komunalne in padavinske odpadne vode

Štefan Cigan je predstavil še Elaborat o oblikovanju cene izvajanja obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode v Mestni občini Murska Sobota. Veljavni cenik je vseboval pomanjkljivosti, zato ga je bilo treba uskladiti z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja. Dosedanji cenik ni vključeval storitev odvajanja padavinske odpadne vode s streh ter storitev, povezanih z nepretočnimi greznicami, obstoječimi greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami.

Oprostitev plačila vrtca ob daljši odsotnosti otroka

Darja Kadiš iz mestne uprave je v nadaljevanju predstavila predlog sklepa o obračunavanju cene programa predšolske vzgoje v času otrokove odsotnosti zaradi zdravstvenih razlogov v Vrtcu Murska Sobota. Če otrok zaradi bolezni neprekinjeno ne obiskuje vrtca več kot en mesec, se starejši otrok z zdravniškim potrdilom zdravnika specialista plačilo vrtca lahko oprosti. Sklep je bil po glasovanju sprejet. Mestni svetniki so potrdili imenovanje revizijske družbe Revidicom za pooblaščenega revizorja računovodskih izkazov družbe Vodovod Murska Sobota za leto 2016. V točki o kadrovskih zadevah so mestni svetniki potrdili imenovanje Štefana Celca za predstavnika lokalne skupnosti v svet javnega zavoda Srednja poklicna in tehniška šola Murska Sobota. Pred koncem seje je mestnim svetnikom predstavnik protikorupcijske komisije dr. Jure Škrbec pojasnil hipotetične primere morebitnega nasprotja interesov in odgovarjal na njihova vprašanja.

Naj projekti ujamejo pravi veter

Boštjan Berlak,
Stranka modernega centra (SMC)

Na enih zadnjih sej mestnega sveta sem med razpravo, povezano s svetniško pobudo, omenil misel anonimnega avtorja, ki pravi, da ne moremo usmerjati vetra, lahko pa prilagodimo jadra. Tega nisem omenil naključno, saj delo občinske uprave z županom na čelu in mestnega sveta poenostavljeno lahko primerjamo z delom posadke na jadrnici. Pri tem je pomembno, da se izkoristijo vse možnosti trenutnih okoliščin. Če se na kratko ozrem na prehojeno pot, ocenjujem, da je bilo veliko storjenega v oživljanju mestnega središča, kjer je opaziti pozitivne premike. Z novimi dogodki je uspelo vsaj delno revitalizirati mestno jedro. Tudi Trajnostna urbana strategija, ki je podlaga za črpanje prepotrebni finančnih sredstev, ki bodo v prihodnjih letih na voljo za spodbujanje mestnih središč, je bila pripravljena z namenom, da se prepoznajo razvojne priložnosti za revitalizacijo mestnega središča. Nisem strokovnjak za prostorsko načrtovanje, kot prebivalec centra mesta pa menim, da bi izgradnja manjšega nakupovalnega središča bila več kot dobrodošla. Med uspešno zaključenimi pro-

jekti, ki sem jih predlagal kot svetnik in so bili realizirani s proračunom v letošnjem letu, izpostavljam uspešno obnovo otroškega igrišča na Vrtni ulici in razsvetljavo na Zvezni ulici v Murski Soboti. Glede paviljona, ki je nekako razdelil mnenja občanov in tudi Pomurcev, sem optimist. Projekt se mi zdi enkratna razvojna priložnost mestne občine in celotne regije. V prihodnosti si želim, da bi z majhnimi koraki premikali meje mogočega. Treba bo dokončati južno in vzhodno obvoznico, ki sta pomembni za ustvarjanje ugodnih pogojev za gospodarsko dejavnost. Kljub temu da so proračunska sredstva omejena, k čemur prispeva tudi država z določanjem povprečnine, pa se bo treba v prihodnjih letih soočiti s sanacijo kanalizacijskega in vodovodnega omrežja. Veliko je bilo v preteklosti povedanega in opravljenega tudi na področju izkoriščanja geotermalne energije in širitve sistema daljinskega ogrevanja. Ena zadnjih pobud, ki sem jih dal na seji mestnega sveta, je namenjena zlasti mladim družinam, in sicer sem se zavzel za nakup šolskih potrebščin in delovnih zvezkov za prvošolce, sredstva do določenega zneska pa bi zagotovila mestna občina. Prav tako menim, da je treba v prihodnjih letih povečati proračunska sredstva za šport. Ocenjujem, da bo za preostanek mandata ključnega pomena podpora projektom, ki so pomembni za mestno občino in tudi za regijo. Pri tem upam, da bodo ti projekti ujeli pravi veter v mestnem svetu in širše v regiji.

Prizadevajmo si za mladim prijazno občino

Aleša Kovač,
Združena levica – stranka TRS

Ko pogledam nazaj in se vrnem na začetek mandata, pri sebi še vedno lahko zaznam isto zavzetost, kot sem jo imela na začetku. To pomeni, da še vedno verjamem v konstruktivni dialog in tudi v konstruktivno kritiko, ki sta osnovi za dobro delovanje in sodelovanje vseh odločevalcev v mestnem svetu ter za iskanje najboljših in trajnostnih rešitev za občanke in občane. Mogoče sem naivna, vendar v dobre rezultate verjamem le, če sta pri delu prisotna zaupanje in želja po uspehu. Sodelovanje z županom in posredno z mestno upravo pri različnih temah, projektih in idejah ocenjujem kot zelo spodbudno. Zainteresirani lahko vedno dobijo podrobnejše razlage argumentov mestne uprave, kjer se trudijo najboljše kompromise poiskati še pred sprejetjem končnih odločitev na sejah mestnega sveta. Prepričana sem, da

smo v tem mandatu potrdili nekaj vrhunskih razvojnih projektov in dokumentov, ki so velika priložnost in še večja obveznost za občino. To so Trajnostna urbana strategija, paviljon Expo itd. Hkrati smo v tem času potrdili nekaj elaboratov in sklepov, pri katerih smo zaupali zlasti v strokovnost in verodostojnost izračunov predlagateljev. Nekateri mogoče niso najbolj všečni niti občanom niti meni osebno. Vendar razmišljam pozitivno in verjamem v dobro. Vsekakor menim, da bi se morali v drugi polovici mandata vsi konkretnije osredotočiti na življenje mladih v občini, torej na projekte, ki mladim omogočajo stalno zaposlitev in jim tako pomagajo reševati stanovanjsko vprašanje. Projekte smo že predlagali in jih še bomo, saj želimo mlade in izobražene ljudi zadržati v regiji ter jih celo privabiti v njo. Brez njih, njihovega znanja, zagona, energije in odgovornosti do okolja bo naša prihodnost prazna in vsi drugi projekti, kot je oživitev mestnega jedra, bodo zopet zaman. Še si bom prizadevala, da bodo razvojni projekti, ki jih skupaj razvijamo, ustvarili spodbujajoče in obetavno okolje za mlade, ki bodo priložnost za življenje našli in videli prav v naši mladim prijazni občini.

Konstruktivna kritika kot gibalo razvoja

Daniela Mörec,
Socialni demokrati (SD)

Polovica svetniškega mandata s petnajstimi sejami mestnega sveta je za mano. Sem predsednica odbora za družbene dejavnosti, kar prinaša dodatno delo in nove odgovornosti. Pri sprejemanju proračuna smo s sredstvi za družbene dejavnosti večinoma ostali na lanskni ravni. Najvidnejša odločitev mestnih svetnikov na tem področju je sprejem sklepa, da dobi družina, ki živi v mestni občini, ob rojstvu otroka pomoč v višini 500 evrov. Gradiva za seje so obsežna. Pred vsako sejo se svetniške skupine sestanemo, gradivo skupaj pokomentiramo in uskladimo mnenja. Seje so burne, vendar se dialog in komunikacija pozicije in opozicije nekoliko umirjata. Nisem za besedni dvoboj svetnikov, ampak za dogovarjanje, ki vodi v reševanje težav in v razvoj. Pričakovanja občanov so velika, zlasti na področju investicij. Največ me opozarjajo na zakrpana cestišča ter neurejenost pločnikov in kolesarskih poti. Želijo manj trgovskih središč in več gospodar-

skih družb, ki bi obogatile občino in povečale možnost zaposlitve. Veliko se ukvarjamo s področjem komunale, kjer sprejemamo odloke, ki včasih tudi povišujejo cene komunalnih storitev, za kar nas občani seveda ne hvalijo. Žal so se sredstva iz državnega proračuna občutno zmanjšala, zato ni mogoče vsega subvencionirati. Če želimo razvoj, potrebujemo sredstva za investicije. Zadovoljna sem, da se več dogaja v mestnem središču. Vsak lahko najde nekaj zase, najsi bo to kultura, glasba, kulinarika ali druženje. To je korak k prepoznavnosti občine in privabljanju turistov, kar pričakujemo tudi od paviljona, v katerega bi se morale vključiti vse pomurske občine. Želim si, da bi v prihodnjih dveh letih znali pridobiti predvidenih deset milijonov evropskih sredstev in da bi realizirali načrtovane projekte. S Trajnostno urbano strategijo in Celostno prometno strategijo moramo narediti Soboto prijaznejšo invalidom in vsem občanom. Zaradi staranja prebivalstva in hitrega naraščanja obolelih za demenco bomo morali več vlagati v projekte pomoči na domu in v dnevno varstvo starejših, zato bom v naslednjih dveh letih sledila temu cilju. Pričakujem, da bomo svetniki po konstruktivnih razpravah znali sprejemati sklepe, ki bodo v dobro občanov in ki bodo Soboti ponovno vrnili naziv iz preteklosti: pomurska metropola.

Mesto je zadihalo

Zoran Hoblaj,
Socialni demokrati (SD)

Čas hitro teče in po polovici mandata je priložnost, da se ozremo na prehojeno pot in strnemo nekaj misli o prihodnjih projektih v mestni občini. Po začetnem reševanju težav, ki so nastale v prejšnjem mandatu, in reševanju zaostalih obveznosti lahko povem, da smo na pravi poti. O tem navsezadnje priča tudi seznam realiziranih investicij v letošnjem letu v višini 1,7 milijona evrov, ki so bile predstavljene na minuli seji mestnega sveta. Če upoštevamo, da od države občina dobi bistveno manj denarja kot v prejšnjih letih, smo lahko zadovoljni. Če pa pogledamo naprej, je lahko zadovoljstvo še večje. Po eni strani lahko pričakujemo več denarja iz države in evropske blagajne, po dru-

gi strani pa se pripravljajo projekti, ki bodo občino potegnili iz večletne zasanosti. Že v letošnjem letu je mesto zadihalo, zlasti me veselijo ubujanje življenja v mestnem jedru in prireditve, ki so se dobro prijele. O prebujanju na gospodarskem področju nam največ pove podatek, da se zaposlenost najbolj povečuje prav v naši občini. Večkrat sem že doživel, da so me občani nagovorili na ulici in ob tem izrazili zadovoljstvo s spremembami v Murski Soboti. Če bomo v naslednjih dveh letih izpeljali projekte, s katerimi bomo izboljšali kakovost življenja prebivalcev občine, bo zadovoljstvo še toliko večje. Kar nekaj projektov je pred nami, omenim pa naj le ureditev Fazanerije ter južno in vzhodno obvoznico, nadaljevanje ureditve pokopališča, oživitve središča mesta, investicije na področju oskrbe starejših, projekt Soboškega jezera in številne investicije v krajevnih skupnostih. In če bomo pri realizaciji vsega tega uspešni, bomo lahko na koncu povedali, da nam je vsem skupaj uspelo doseči to, za kar smo si vsi prizadevali: da živimo v prijetni občini, prijazni njenim občanom.

Opomba: Amanda Verban (SDS) in Marjan Žekš (Modra lista Antona Štiha) prispevka za rubriko »Svetniški kotiček« nista poslala.

Vrhunska kulturno-kulinarična poslastica v edinstvenem grajskem ambientu Dvorca Rakičan

<http://www.ris-dr.si/>

31. 10. 2016

Tradicionalno v kombinaciji s sodobnim!

11.00 – 18.00

ČAROBNI OKUSI POMURJA

Različni kuharski mojstri bodo tradicionalne jedi pripravili na sodoben način ter predstavili kreativne interpretacije znanih jedi v novi preobleki.

Čarobni okusi Pomurja vas vabijo s:

- prekmursko šunko in mesom iz tunke,
- bogračem in lanagšem,
- bujto repo in kolinami,
- dödöli in ocvirki,
- pereci in vrtankom,
- prekmursko in prleško gibanico,
- posolankami in krapci,
- zlejvankami, idinjačami,
- tikvačami, rétaši itn.

vstop prost

Tradicionalno v kombinaciji s sodobnim bo tudi rdeča nit glasbenega programa:

–PRAŠNATI
–Müvi: DORINA & TJASA,
–in bogat folklorni program

Poslovanje Komunale se utrjuje

Geza Grabar

Javno komunalno podjetje v stoodstotni lasti Mestne občine Murska Sobota, ki v prvi vrsti na območju mestne občine opravlja dejavnost gospodarskih javnih služb, pomemben del prihodkov pa ustvari z dejavnostmi na trgu, v letošnjem letu nadaljuje uspešno poslovanje.

Komunala za ustanovitelja družbe, torej mestno občino, opravlja tudi dejavnosti po posebnih pogodbah: upravlja čistilno napravo, kopališče, mestni stadion, tržnico itd. Kljub nekoliko nižjim prihodkom od načrtovanih (izpad zimske službe ter nižji prihodki od trgovine, pogrebništva in vzdrževanja vodovoda) – skupaj jih je bilo za nekaj več kot 4,12 milijona, jih je kar 41 odstotkov družba ustvarila z dejavnostmi na trgu. Kot meni direktor Tadej Ružič, ti prihodki predstavljajo pozitiven denarni tok za nujne investicije, hkrati pa sredstva, ki si jih lahko v obliki dobička v občinski proračun izplača lastnik. Do konca julija je Komunala ob 1.477.710 evrih stroškov dela ustvarila pozitiven rezultat poslovanja v višini 160.705 evrov. Po sklopih so pozitivni rezultat v že omenjeni skupni višini zabeležili pri opravljanju

Matjaž Durič (levo) in Tadej Ružič. Slednji zapušča Komunalo.

dejavnosti gospodarske javne službe in v tržnem delu; negativnega v višini nekaj več kot 213 tisoč evrov pa s kopališčem, čistilno napravo, tržnico in stadionom. Ob tem je treba upoštevati, poudarja Ružič, da mora negativni rezultat teh segmentov (po posebnih pogodbah) s sredstvi iz mestnega proračuna pokriti ustanovitelj oziroma lastnik. Razlika med pozitivnim in

negativnim delom poslovanja pokaže 53.272 evrov izgube.

Pozitiven denarni tok

Ob vsem je razveseljivo, da je denarni tok družbe z uradno 125 zaposlenimi pozitiven in da sproti poravnava obveznosti: med drugim so odplačali polovico polmilijonskega kredita, najetega pri banki.

Cigan namesto Ružiča

Po poldrugem letu vodenja družbe (od 1. marca 2015) se je dosednji direktor Tadej Ružič z nadzornim svetom družbe dogovoril za sporazumno prekinitev delovnega razmerja. Tako bo njegov zadnji delovni dan pri Komunali formalno 31. oktober. Novo delovno mesto si je našel v murskosoboškem podjetju za proizvodnjo medicinske opreme Medicop. Nadzorniki so za vršilca dolžnosti direktorja za eno leto imenovali Štefana Cigana, v

občinski upravi mestne občine dolgoletnega vodjo oddelka za gospodarske dejavnosti.

V prvih sedmih mesecih letošnjega leta so za investicije namenili 125 tisoč evrov, in sicer iz lastnega zaslужka iz dejavnosti na trgu. Med prednostnimi nalogami družbe do konca leta, meni Ružič, sta povečanje stroškovne učinkovitosti in zaradi visoke stopnje neplačil dolžnikov tudi izboljšanje učinkovitosti izterjav. Kot navaja, bi radi okrepili še tržno dejavnost do strank iz zasebnega sektorja in v kar največji meri pridobili obseg vzdrževalnih del za Vodovod sistema B.

Vodovoda Murska Sobota kmalu ne bo več

V okviru Komunale tačas še deluje njena hčerinska družba Vodovod Murska Sobota, ki je v prvih sedmih mesecih ustvarila 1,3 milijona prihodkov od prodaje in dobrih 145 tisoč evrov presežkov, od

tega 105 tisoč na območju mestne občine iz naslova višjih cen zaradi pokrivanja izgub iz preteklih let, nastalih zaradi dolgotrajnega nesprejetja novega cenika za Vodovod sistema B. Vodovod Murska Sobota bo do začetka delovanja družbe Vodovod sistema B, ki bo upravljala večji del novega pomurskega vodovoda na levem bregu Mure, opravljala oskrbo s pitno vodo na območju občin Murska Sobota, Moravske Toplice, Puconci in Cankova. Nato (predvidoma že ta mesec) bo družba Vodovod Murska Sobota, ki sicer nima zaposlenega niti enega delavca, prenehala delovati oziroma bo lastniku predlagala njena pripojitev k matični družbi Komunala. Tudi prvi nadzornik Matjaž Durič je pritrdil direktorjevemu razmišljanju, da so Komunalo v času njegovega vodenja postavili na zdrave temelje.

Število zaposlenih prvič v zgodovini preseglo tisoč

Ksenija Glažar

Uspešna prva polovica leta za murskosoboško bolnišnico. V prvi polovici letošnjega leta so realizirali 8756 skupin primerljivih primerov in plan izpolnili 98,3-odstotno.

V okviru specialistične ambulantne dejavnosti so opravili 87.732 pregledov, kar je za slabe štiri odstotke več kot lani, 6653 operacij in 5880 dializ, 2994 preiskav z magnetno resonanco in 2218 preiskav s CT-jem. Ob polletju je bilo zaposlenih 1018 sodelavcev. V bolnišnici je v primerjavi z lanskim letom dodatnih 57 zaposlenih, in sicer zaradi uvedbe delovanja urgentnega centra. Veseli jih, da se je povečalo število zdravnikov, in sicer za sedem, medicinskih sester pa za dvajset. Zaradi nadomeščanja daljših bolniških odsotnosti se je povečalo tudi število nemedicinskega kadra.

Murskosoboška bolnišnica je ob polletju ustvarila 24.520.261 evrov prihodkov in 24.558.377 evrov odhodkov ter tako ustvarila presežek v višini 38.116 evrov. Poslovni izid jih uvršča med boljše primerljive

V bolnišnici je v primerjavi z lanskim letom dodatnih 57 zaposlenih, in sicer zaradi uvedbe delovanja urgentnega centra. Veseli jih, da se je povečalo število zdravnikov, in sicer za sedem, medicinskih sester pa za dvajset. Zaradi nadomeščanja daljših bolniških odsotnosti se je povečalo tudi število nemedicinskega kadra.

bolnišnice v Sloveniji. Večja vlaganja so bila namenjena delovanju medicinske dejavnosti. V opremo in zgradbe so investirali 918.102 evrov, za medicinsko opremo pa 691.895 evrov.

Poskusni projekt merjenja obsega dela zdravnikov je bil uveden v petih slovenskih bolnišnicah, med drugim tudi v murskosoboški. Cilj tega ukrepa vlade je skrajšati čakalne dobe. Direktor Bojan Korošec je ob tem povedal, da upajo, da se bo z ozaveščenostjo bolnikov o načinu dela urgentnega centra kaj spremenilo, saj vanj prihajajo bolniki, ki se želijo tako izogniti čakanju na specialistični pregled v ambulantni.

Predstavljali so se v Avstriji

Renata Rožanc

Dijaki srednje zdravstvene šole Murska Sobota so tri tedne v septembru preživeli v dveh avstrijskih domovih za starejše, kjer so pridobivali praktične izkušnje in nova znanja.

Ena dijakinja je celo ostala na dvomesečni praksi v domu v Feldbachu. Tam se je urila tudi četverica drugih dijakov, medtem ko je v domu Pfllegeheim St. Veit am Vogau znanje pilila še trojica dijakov. Na lastno željo in ob pomoči evropskih sredstev so dobili priložnost, da postanejo samostojnejši in odgovornejši, da delajo v timu na delovnem mestu in tudi v svojem domovanju ter da se samostojno spopadajo s težavami in iščejo prave rešitve. Dobili so dober vpogled v delo v domovih za starejše pri sosedih in zanimivo jih je bilo poslušati, ko so iskali primerjave in izpostavljali prednosti, ki bi jih kot primer dobre prakse prenesli v Slovenijo. Izjemno pozitivne izkušnje so doživeli s predanostjo in strpnostjo mentorjev, ki so jim bili nesebično na razpolago. Projekti mobilnosti Erasmus+ prav gotovo veliko prispevajo k osebni rasti dijaka, samozavesti, odprtosti ter sprejemanju in razumevanju drugačnosti. Bogate delovne izkušnje so neprecenljiv vir novih spoznanj o drugih in drugačnih ljudeh ter ne nazadnje tudi o sebi.

Kolo naj bo prva izbira za krajše razdalje

Geza Grabar

V eno najbolj razširjenih kampanj za trajnostno mobilnost na svetu – evropski teden mobilnosti 2016, se je letos že sedemnajstič po vrsti vključila tudi Murska Sobota.

V dejavnosti, ki so letos potekale pod sloganom »Pametna mobilnost za gospodarsko uspešnost«, so bili vključeni še Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki deluje v občini, osnovne in srednje šole ter številne organizacije in društva. Murska Sobota je letos spadala med 77 slovenskih oziroma 2234 svetovnih mest, v katerih so pripravili to kampanjo. Njena rdeča nit sta bili spodbujanje uprav evropskih mest za uvajanje trajnostnih ukrepov na področju prometa in motiviranje prebivalcev, da preizkusijo alternative vožnji z osebnim avtomobilom. Ob dnevu brez avtomobila, ki je bil prvi dan evropskega tedna mobilnosti, je bila za promet z motornimi vozili zaprta Slovenska ulica, zato so za najmlajše iz vrtcev in osnovnih šol na tej ulici in na Trgu kulture organizatorji pripravili številne dejavnosti za malo drugačno mobilnost – s kolesi, rolerji, skiroji ali peš. Ta dan se je v Murski Soboti mudila evropska komisarka za mobilnost in promet Violeta Bulc. V sprem-

Evropska komisarka Violeta Bulc in župan Aleksander Jevšek na Soboškem biciklinu.

stvu župana dr. Aleksandra Jevška in učencev je s kolesom v okviru mestne ponudbe Soboški biciklin kolesarila od postajališča pred pošto po Slovenski ulici do knjižnice. Tam je potem sledila okrogla miza o vplivu potovalnih navad na gospodarski razvoj, ki jo je občina pripravila skupaj z murskosoboškimi srednjimi šolami. Svoje poglede na to področje – večinoma z vidika prednosti in slabosti kolesarjenja ter uporabe javnega prevoza in električnih avtomobilov,

so predstavili mladi iz gimnazije, ekonomske, zdravstvene ter tehnične in poklicne šole.

Energijo usmeriti v nove oblike mobilnosti

Komisarka Bulčeva je predstavila mladih označila kot izvrstne in jih pozvala, naj se pri tem ne ustavijo, temveč naj vsak dan to živijo in v ta krog vključijo čim več vrstnikov. Veseli jo, da so mladi začutili, katere so pri odločitvah o

prometu prave odločitve za (ponovno) vračanje mest ljudem. Enako tudi, da so veliko poudarka namenili zdravemu načinu življenja oziroma zdravju. V nadaljevanju je poudarila, da je zdrava oziroma pametna mobilnost ena glavnih tem njenega področja dela, čeprav skrbi za glavne evropske prometne koridorje, ki povezujejo posamezne članice; za povezave na nižjih ravneh – regionalnih in lokalnih, pa so odgovorni ministri in župani. Upa, da bodo dobre ideje dija-

kov kdaj postale tudi podjetniške ter da bodo v njih našli svoje poslanstvo in delo tudi za druge. Poudarila je še prometno ureditev v Murski Soboti, ki je v zadnjih letih na področju drugačne mobilnosti od zgolj avtomobila naredila velike korake. »Če želimo, da bosta kolesarjenje in hoja res postala sestavni del izbire za premikanje, potrebujemo tudi primeren javni prevoz, ki bo ob neugodnem vremenu prevažal tudi kolesarje,« je dejala in poudarila, da bi moralo biti kolo prva izbira za premagovanje krajših razdalj.

Trajnostna urbana strategija mesta

Župan dr. Aleksander Jevšek je ponovno poudaril pomen Trajnostne urbane strategije, ki jo pripravlja mestna občina, saj naj bi z njo sledila dolgoročnim ciljem, tudi takim, ki bodo mesto z vidika prometa načrtovali celo za čas čez denimo petdeset let. Tačas so v pripravi konkretni projekti za mestno središče, kamor je vključena tudi nova mreža kolesarskih stez, ki jih je po njegovem mnenju v mestu in okolici premalo. Najbolj kritične točke na tem področju si prizadevajo popraviti čim prej. Tako denimo že urejajo del kolesarske steze pred križiščem do pokopališča v Markišavcih, druge bodo prišle na vrsto kmalu. Župan je prepričan, da je treba temu, kar so povedali mladi na okrogli mizi, dobro prisluhniti. Njihove ideje so namreč vizionarske in niso obremenjene z vsakodnevnimi težavami odraslih.

S Soboškim biciklinom na obisku v Gradcu

Dr. Hugo Maučec

Mestna občina Murska Sobota ter Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu sta organizirala strokovno ekskurzijo za dijake in mentorje srednjih šol, ki so sodelovali v projektih o trajnostni mobilnosti.

Prav tako je ekskurzija bila namenjena mentorjem iz osnovnih šol ter društvom v mestni občini, ki so v letu 2015 izvajali akcije s področja preventive in vzgoje v cestnem prometu ter ponudili svojo strokovno pomoč pri izvedbi dneva brez avtomobila v letu 2016. Strokovna ekskurzija je ponudila ogled središča avstrijskega mesta Gradec z lastnimi kolesi in tudi s Soboškim biciklinom. Vodil jo je prof. dr. Marjan Lep s Fakultete za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo Univerze v Mariboru. Skupna dolžina poti, ki smo jo prekolesarili, je znašala osemnajst kilometrov.

S kolesom gre po mestu hitreje

Središče Gradca je bistveno drugačno, če ga obiščeš s kolesom. Vse

Mesto vlagi približno osem milijonov evrov v trajnostne načine mobilnosti.

namreč poteka mnogo hitreje, saj prebivalci mesta od točke A do točke B prikolesarijo bistveno hitreje kot pri nas v središču Murske Sobotice. Ogledali smo si tudi območje, kjer ni nobenega prometnega znaka, samo znak za začetek in konec območja skupnega prometnega prostora (angl. shared space). To je območje, kjer si vsi ude-

leženci prometa delijo isti prostor in vsi pazijo eden na drugega. Mestne ulice so urejene tako, da so na mestih, kjer so bila prej parkirišča za osebna vozila, zdaj mize gostinskih lokalov. Pri vožnji po določenih ulicah v mestu med tramvaji, avtobusi in avtomobili kolesar ni posebej varovan, ampak enakopraven udeleženec prometa. Prebivalci

so nas zaradi nerodnosti in počasnosti kdaj tudi okrcali.

Veliko igrišč

Prometne rešitve, ki smo jih videli, so zelo preproste. Po središču Gradca se prebivalci vozijo večinoma s kolesi, mestnimi avtobusi in tramvajem. Opazili smo veliko

Prometne rešitve, ki smo jih videli, so zelo preproste. Po središču Gradca se prebivalci vozijo večinoma s kolesi, mestnimi avtobusi in tramvajem. Opazili smo veliko mladih kolesarjev, staršev z otroki in tudi starejših.

mladih kolesarjev, staršev z otroki in tudi starejših. Ob trgovskih centrih, železniški postaji in pred drugimi javnimi ustanovami so številne kolesarnice. Hitrosti motornih vozil v samem centru mesta so omejene na 30 km/h. Pri vožnji s kolesi nismo opazili nobenih fizičnih ovir za umirjanje prometa, tudi hitrosti motornih vozil niso bile velike. Kolesarske poti so speljane po bližnjicah, med drevesi, skozi parke, ob reki Muri, na cestah pa kar po vozišču in med tiri tramvaja, nikakor pa ne po pločnikih. Veliko je igrišč, in to ne samo za otroke, ampak tudi za odrasle, ki jih uporabljajo za rekreacijo. Mesto vlagi veliko denarja, približno osem milijonov evrov, v trajnostne načine mobilnosti, zato se življenje v njem bistveno razlikuje od našega ter je bolj dinamično in okolju prijazno.

Obnovljen most prvi korak k oživitvi kroškega broda

Natalija Kreft

Več let je bil most proti brodu na Muri, tik ob vodnem zajetju, zaprt zaradi dotrajanosti in nevarnosti, 16. septembra letos pa je gradbeno podjetje UB Projekt iz Kaplje vasi končalo z njegovo obnovo.

»Končno smo krajani Kroga po več letih čakanja dobili most čez rokav Mure do broda na reki,« pove Erika Vogrinčič, predsednica Krajevne skupnosti Krog. K temu doda, da je investicijo betonsko-kovinsko-lesene konstrukcije v vrednosti 68.000 evrov financirala Mestna občina Murska Sobota.

Obnovljen most odskočna deska

»Obnova mostu je za Krog zelo pomembna, saj poleg hitrega in preprostega dostopa do reke, ki je pomemben zlasti za lastnike kmetijskih zemljišč, predstavlja velik potencial za razvoj vasi, turistične in športne infrastrukture ter tudi kulturne in kulinarčne dejavnosti,« pove Jerneja Pirnat, predsednica Športno-kulturno-turistič-

Nič več ovinkarjenja po makedamski cesti. Odslej se lahko zapeljete čez most.

nega društva Kroške tikvi. K temu doda, da ima veliko krajev s podobno lego in primerljivimi naravnimi danostmi zgledno infrastrukturo, ponujajo pa tudi številne priložnosti za razvoj različnih dejavnosti, ki pomenijo tudi ustvarjanje novih delovnih mest, kar je danes za mlade v našem kraju pomembna priložnost, ki jo velja izkoristiti. »Če govorimo o razvoju turističnih možnosti v Krogu, moramo seveda poleg obnovljenega mostu primer- no obnoviti in urediti tudi brod, sprehajalne in kolesarske poti ter

parkirišče, seveda ob upoštevanju okolja in območja Natura 2000,« razloži Pirnatova, ki izpostavi, kako zelo je pomemben dober program turistične ponudbe, prireditve in dejavnosti, ki mora biti podprt še z različnimi možnostmi rekreacije, športnimi aktivnostmi, raziskovalnimi dejavnostmi in kulinariko. »Mura z okolico ponuja ogromno danosti, ki jim s pravimi vsebinami lahko vdahnemo življenje. Tako bi poskrbeli tudi za lepo prihodnost kraja in prebivalcev. Ob sprehajalni in kolesarski poti

Jerneja Pirnat:
»Mura z okolico ponuja ogromno danosti, ki jim s pravimi vsebinami lahko vdahnemo življenje.«

v okolici Mure ne smemo pozabiti na različne ptice in divje živali, ki jih lahko opazujemo in spoznavamo, tu moramo omeniti raziskovanje narave, rastlin, tudi užitnih, ki jih ne poznamo dovolj, ter mo-

žnosti za rekreacijo, vse skupaj pa lahko dopolnjuje pestra kulinarčna ponudba.«

Najprej mostovi, zatem še ceste

Mostovi so le prvi korak pri oživitvi okolice ob kroškem brodu. V zadnjem obdobju je potekala tudi sanacija zaprtega lesenega mostu na potoku Dobel. Obnovili so ga ob pomoči krajevne skupnosti in s sredstvi iz proračuna murskosoboške občine. »Dela v vrednosti 4800 evrov je na tem mostu opravilo Lesarstvo Jerič iz Kroga,« pojasni Vogrinčičeva. Otvoritev obnovljenih mostov načrtujejo za drugo polovico oktobra, a ob tem krajani opozarjajo na še en most. »Most, ki je tik pred brodom oziroma sledi temu zdaj prenovljenemu, je v izredno slabem stanju, zato smo občino že zaprosili za pomoč pri prenovi. Obenem za naslednje leto načrtujemo dela na cestah za večjo varnost šolarjev.« Tako bi si želeli pločnik na Trubarjevi in Murski ulici, obenem so že opozorili na nevarno križišče pri križu, na Murski ulici ob pekarni Kuzmič. »Za ta del smo murskosoboški občini že predlagali izgradnjo otoka, s katerim bi zmanjšali hitrost vozil. Na tem delu je prehod za pešce namreč na zelo nepreglednem ovinku, kjer so otroci že večkrat za las ušli nesreči,« še doda Vogrinčičeva.

Z montažnimi krožišči do umiritve prometa

Natalija Kreft

Foto: Ksenija Glažar

V dveh letih bodo montažna krožišča stala pred hotelom Zvezda, murskosoboškim gasilskim domom, bolnišnico Rakičan, na Lendavski ulici in še kje.

Mestna občina Murska Sobota bo ob finančnem vložku (75 %) Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo do konca leta preuredila preobremenjeno in največje murskosoboško semaforizirano križišče pred hotelom Zvezda (križišče Slovenske ulice, Ulice Staneta Rozmana in Ulice Štefana Kovarja). Začetek del je predviden za konec oktobra, postavili pa bodo montažno krožišče. »Montažna krožišča se postavljajo na obstoječa križišča, kar pomeni, da se skuša čim bolj ohraniti obstoječe robnike in nivo površin, obenem pa morajo biti dela izvedena skladno z veljavno zakonodajo. Vsebovati morajo enake elemente kot stalna krožišča,« pojasni predstavnik murskosoboške občine Hugo Maučec. Ob tem dodaja, da so montažna krožišča rešitev ob spremenjenih prometnih razmerah in so namenjena umirjanju prometa. Za montažno krožišče so se na občini odločili tudi zato, ker je obču-

Ob delih na cestah upoštevajte signalizacijo in bodite strpni.

Za montažno krožišče so se na občini odločili tudi zato, ker je občutno cenejše, sredstva pa so zagotovljena v letošnjem proračunu. Ob tem na občini dodajajo, da bodo v krožišče umestili tudi zelenje.

tno cenejše, sredstva pa so zagotovljena v letošnjem proračunu. Ob tem na občini dodajajo, da bodo

v krožišče umestili tudi zelenje. Umiritve prometa na Slovenski ulici oziroma kar zaprtje te ulice pa si želijo domačini, tudi tamkajšnji lastniki lokalov in trgovin. »Spremembe za bolj tekoč promet so dobrodošle in jih pozdravljamo, saj je Slovenska ulica zelo obremenjena, včasih tudi nevarna. To nam potrjuje tudi stranke ter mame z vozički in otroki s pogonjalci. Mogoče bi bilo najbolje, da bi ulica postala območje za pešce, saj bi tako bila bolj prijazna za družine z majhnimi otroki,« pove

Lea Cipot iz socialnega podjetja Zavod Korak naprej. Ravno v njegovi neposredni bližini bo nastalo novo krožišče.

Do konca leta še več del na cestah

Med izgradnjo montažnih krožišč bodo občasne popolne zapore državne ceste, večinoma bo promet potekal po začasnih prometnih ureditvah. Tako je za krožišče pred gasilskim domom v času do 20. decembra predvidena zapora Slomškove ulice na križi-

šču s Cankarjevo ulico. Obvoz bo urejen po Cankarjevi, Slomškovi in Gregorčičevi ulici. V času del bo promet označen z ustrezno prometno signalizacijo. Krožišče je predvideno tudi za Lendavsko ulico, in sicer v letu 2017. Zaradi lažjega vključevanja vozil iz Partizanske ulice bo tudi na Lendavski ulici stalo montažno krožišče.

Bodite strpni

V Mestni občini Murska Sobota načrtujejo še več krožišč: za prihodnje leto krožišče na Gregorčičevi ulici pri križišču z Ulico Staneta Rozmana in na regionalni cesti R2-441 Gederovci pri naselju Černelavci. V letu 2018 bodo sledila dodatna krožišča, in sicer pred hotelom Diana, na Gregorčičevi ulici pri križišču z Ulico arhitekta Novaka ter na Gregorčičevi pri križišču s Slomškovo ulico. Tudi za leto 2018 so v načrtu dela na cestah. Opaznejša bo ureditev krožišča pred uvozom za Splošno bolnišnico Murska Sobota. Ob izgradnji krožišč ima občina še letos v načrtu tudi sanacije cestišč, med drugim na Ulici Mikloša Kuzmiča. Za zdaj so v načrtu samo najnujnejša dela, saj je v naslednjem letu tam predvidena obnova vodovodnega sistema in bodo s preplastitvijo ulice počakali. Na občini ob tem opozarjajo na upoštevanje prometne signalizacije in strpnost ter v času del na cestah vozniške prosijo za razumevanje.

Romski glas ponesli daleč naokrog

Darko Rudaš (prvi z leve): »Ponovno smo dokazali, da lahko s sodelovanjem različnih organizacij dosežemo izjemne rezultate.«

Posebno kulinarčno doživetje je bilo pečenje svinjskih kož na odprtem ognju.

Aleksandra Grah

Dnevi Pušče so bili festivalsko dogajanje, polno romske kulture ter navdihneno s petjem, plesom in kulinariko.

Za bogato tridnevno festivalsko dogajanje, ki ni minilo brez prave romske veselice in romskih dobrot, kot je pečena svinjska koža, je poskrbelo kar deset društev. Prvi festival se je začel s konferenco z zvenečim naslovom »Močne ženske – močna družba«. Romske ženske so namreč ena najbolj ranljivih

skupin naše družbe in si po mnenju organizatorjev zaslužijo še posebno pozornost. Zato so v Zvezi Preporod v sodelovanju z Zavodom za socialni razvoj Murska Sobota tej tematiki namenili veliko pozornosti, še zlasti so izpostavili položaj romskih žensk, zaposlovanje in njihov osebnostni razvoj. Po konferenci je potekal zaposlitveni sejem, na katerem so obiskovalci dobili informacije iz prve roke, in to pri podjetjih, v katerih bodo morda dobili novo zaposlitev. Del že poznane romske zgodovine je bil na ogled v muzeju Phuro Kher, bogato festivalsko dogajanje pa se je zaključilo s pravo romsko veselico in cipijado – posebnim kulinarčnim

doživetjem s pečenjem svinjskih kož na odprtem ognju.

Prihodnost v zelenih delovnih mestih

Romski svetnik in predsednik Zveze Preporod Darko Rudaš je prvi romski festival ocenil kot pozitiven in izjemen v številnih pogledih: »Ponovno smo dokazali, da lahko s sodelovanjem različnih organizacij dosežemo izjemne rezultate, ki so se letos pokazali v pestrem programu in številnih dejavnostih, ki so privabile obiskovalce od blizu in daleč. Ocenjujem, da je bil prvi festival izjemen. Želeli smo namreč ponuditi izobra-

Na Pušči želijo sanirati odlagališče in začeti z zasaditvijo dreves mискantus, s katerimi bodo spodbujali zelena delovna mesta prihodnosti. Prav tako želijo postaviti vrtove, ki bi postali nova stična točka krajanov.

ževalne vsebine, ki se so odvijale v dopoldanskih časih, medtem ko smo v popoldanskih in večernih urah pripravili zabavni in glasbeni program, s katerim smo predstavili romsko kulturo.« V tem duhu vidi tudi prihodnji razvoj Pušče, torej

kot odprto krajevno skupnost, v kateri se bodo odvijale raznovrstne aktivnosti za širše občinstvo, hkrati pa, kot še izpostavi, vidi Puščo kot kraj, ki bo krajanom nudil prijazno in kakovostno bivanje. Trenutno vse moči usmerjajo v uresničevanje programa zelenih delovnih mest, ki ga v okviru Zveze Preporod izvajajo v sodelovanju z Mestno občino Murska Sobota. V prihodnje želijo na Pušči, tako pravi Rudaš, sanirati odlagališče in začeti z zasaditvijo dreves mискantus, s katerimi bodo spodbujali zelena delovna mesta prihodnosti. Kot še pojasnjuje, bi želeli postaviti še vrtove, ki bi postali nova stična točka krajanov.

»Končno se smejim šalam, živim bolj svobodno«

Aleksandra Grah

Društvo gluhih in naglušnih Pomurja Murska Sobota je z vseslovenskim srečanjem obeležilo 60. obletnico obstoja.

V vseh teh letih delovanja so rasli in utrjevali svojo odgovornost do ljudi z okvaro sluha ter se kljub številnim oviram uspeli prebiti med društva, ki članom zagotavljajo socialno vključenost in nemalokrat tudi ustvarjajo pogoje za dostojno življenje.

V društvu, ki deluje na območju 27 pomurskih občin in vključuje 499 članov, ob letošnjem letu javnost opozarjajo na nevidno diskriminacijo oseb z okvaro sluha (gluhih, naglušnih, gluhoslepih in oseb s polževim vsadkom) na številnih področjih življenja in dela. Pri oskrbi teh invalidov je v našem okolju po mnenju sekretarja društva Branka Gornjeca kar nekaj sistemskih pomanjkljivosti, zato si prizadevajo, da članom omogočijo boljše dostopnost do informacij in komunikacije. Kot pojasnjuje Gornjec, komunikacijska ovira ali gluhotata spada med najtežje invalidnosti zaradi

Glavni cilj društva je preprečevanje družbene izključenosti.

ovire govorno-socialne komunikacije, ki se pri gluhih osebah kaže v trajni izoliranosti od sliščega okolja. To pomeni, da so gluhi in naglušni ovirani pri zadovoljevanju vitalnih potreb in interesov. Zato si kot specifična organizacija na temelju dolgoletnih izkušenj solidarnosti in samopomoči ter izkušenj s sliščim okoljem ob pomoči sliščih posameznikov z znanjem materne jezika gluhih (kretenj) prizadevajo za uveljavljanje specifičnih potreb

gluhih in naglušnih ter pripadnost socialnemu okolju.

Uspesabljanje za aktivno življenje in delo ter preprečevanje socialne izključenosti sta del osnovnega društvenega programa. Temeljni cilj je namreč ustvarjanje pogojev za popolno vključitev oseb z okvaro sluha v življenjsko in delovno okolje. Usmerjeni so k posameznikom z namenom preprečevanja socialne izključenosti, premagovanja komunikacijskih ovir, lažjega dostopa na

trg delovne sile in zagotavljanja socialne gotovosti. »Glavni cilj je preprečevanje družbene izključenosti,« pravi Gornjec. Na državni ravni si prizadevajo za izenačitev pravic invalidov sluha z drugimi invalidnostmi. Sekretar društva meni, da posamezniki še vedno premalo storijo pri spopadanju z okvaro ali močno izgubo sluha, kajti, kot pravi, so prepogosti stigma, zanižanje in skrivanje okvare ali izgube sluha. Ravno zato poziva vse, ki imajo

Silvija Horvat: »Prej je naglušnost nadzorovala moje življenje, zdaj jaz nadzorujem njo. Ni me več sram povedati in pokazati, da ne slišim. Ni me več strah, da bi v čakalnici preslišala svoje ime.«

težave s sluhom, da se oglasijo pri njih v društvu, ki se nahaja v prostorih murskosoboškega zavoda za zaposlovanje, kjer jim bodo po najboljših močeh pomagali pri blaženju in odpravljanju težav, povezanih z okvaro sluha.

Takšno zgodbo ima tudi članica Silvija Horvat, ki je težave s sluhom skrivala skoraj do tridesetega leta, po včlanitvi v društvo pa se je njeno življenje obrnilo na bolje: »Prej je naglušnost nadzorovala moje življenje, zdaj jaz nadzorujem njo. Ni me več sram povedati in pokazati, da ne slišim. Ni me več strah, da bi v čakalnici preslišala svoje ime. Končno se smejim šalam. Živim veliko bolj svobodno in neobremenjeno.« Horvatova je v društvu dobila novo priložnost, saj se je skozi različne socialne programe usposobila za administrativno delo in delo z ljudmi, ki imajo posebne potrebe.

Orali ledino, danes med najboljšimi

Geza Grabar

Dom starejših Rakičan je praznoval 65 let. V matičnem domu v Rakičanu in dveh enotah – Centru za starejše Murska Sobota in enoti Elizabeta pri Sv. Juriju na Goričkem, biva 372 stanovalcev.

To jih uvršča med največje javne zavode za institucionalno oskrbo starejših v državi, hkrati pa je rakičanski dom za starejše največji in najstarejši v Pomurju. Pogoji bivanja in dela so se od daljnjega leta 1951, ko so z dejavnostjo začeli v lovske dvorcu oziroma gradu v Rakičanu, zelo spremenili. Z dokončanjem matičnega doma v bližini bolnišnice in zdravstvene šole leta 1978 ter številnimi obnovami – nazadnje s celovito energetsko sanacijo, postavitvijo lastnega sistema ogrevanja s toplotno črpalko

in ureditvijo dela za osebe, obbolele za demenco, ter z že omenjenima novima enotama v letih 2007 in 2010 so dosegli zavidanja vredno raven. Danes v murskosoboški enoti izvajajo tudi dnevno varstvo starejših, nudijo pomoč na domu, razvažajo kosila ter omogočajočasne namestitve in oskrbo stanovalcev v 21 varovanih stanovanjih tik ob enoti. Direktor Zoran Hoblaj, ki je tudi predsednik upravnega odbora Skupnosti socialnih zavodov Slovenije, pravi, da s temi storitvami dnevno oskrbujejo

približno 600 uporabnikov. Posodobitve in širitve na vseh treh lokacijah načrtujejo tudi v prihodnje, saj želijo obogatiti življenje v domu in poskrbeti za zadovoljstvo uporabnikov storitev.

Kot je na osrednji slovesnosti ob jubileju poudarila slavnostna govorica ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak, spada staranje prebivalstva med največje družbene in ekonomske izzive Slovenije in Evrope. Dodala je še, da so se sloven-

ski domovi za starejše v zadnjih letih bistveno spremenili, zato je kakovost življenja starejših v njih primerljiva s kakovostjo življenja drugih državljanov. Vendar za uresničitev ciljev iz resolucije nacionalnega programa socialnega varstva do leta 2020 vlado čaka še veliko dela. Župan dr. Aleksander Jevšek, ki je ob tej prilo-

žnosti domu izročil posebno priznanje Mestne občine Murska Sobota, je dejal, da so se mnogi otresli stereotipa tovrstnih zavodov, potem ko so spoznali pogoje dela in bivanja v domovih. Veliko je k temu pripomogla tudi murskosoboška občina, ki je center za starejše postavila tako rekoč v središču mesta.

Elizabeta Jureš, stanovalka, iz Murske Sobotе:

»Čas v domu aktivno preživljam, saj se redno vsak delovni dan udeležujem delovne terapije in jutranje telovadbe, posebej me veselijo dejavnosti na prostem. Ker sem družaben človek, sem hitro navezala nove stike, s prijateljicami pa velikokrat tudi zapojemo, saj petje zelo pogrešam. Vrsto let sem namreč prepevala v cerkvenem in mešanem pevskem zboru Štefan Kovač. Trenutno sem članica glasbeno-terapevtske skupine Žoga band, s katero smo nastopali tudi ob naši obletnici. Izjemno bi me razveselilo, če bi dočkala preureditev doma, saj naj bi takrat v sobi bivala največ dva. Ko me obišče kateri od treh sinov z najbližjimi, je zame prav poseben dan.«

Štefan Ficko, stanovalci, iz Kovačevcev:

»V novem okolju, ki je zame zelo zanimivo in tudi zaradi okolice, ki jo redno odkrivam, polno izzivov, prebivam že pet let. Vse od začetka sem na stanovanjskem oddelku, kjer imam veliko svobode in delam tisto, kar me veseli. V domu imam vso oskrbo, možnosti za rekreacijo, terapije in družabno življenje. Vse ponujeno seveda s pridom koristim, saj to ni samo prijetno, temveč tudi koristno. V novem okolju sem se na tečaj iz osnov računalništva, ki so ga imeli stanovalci v bližnji srednji zdravstveni šoli, naučil veliko koristnega. Tako že obvladam delo s tabličnim računalnikom, ki sem si ga kupil, kar je za sprotno informiranje o novostih doma in na tujem neprecenljivega pomena. Vesel sem tudi obiskov od doma, najpogosteje sestre in njenega moža.«

Zoran Hoblaj, direktor Doma starejših Rakičan:

»Zaradi naglega naraščanja starejšega prebivalstva – do leta 2050 naj bi bila v Sloveniji že tretjina prebivalcev stara nad 65 let, doživlja naša dejavnost zelo pomembne spremembe. Na te se po najboljših močeh strokovno in kar se da hitro odzivamo tudi mi. Zadnje posodobitve v matični enoti, ki sledijo principu gospodinjstskih skupnosti, so nam omogočile uvesti model, ki se približuje življenju v domačem okolju, našim stanovalcem pa zagotavlja jo bistveno prijaznejše bivanje, še zlasti za osebe, obbolele za demenco. V enoti Elizabeta pri Svetem Juriju je lastnik objekta uredil novo večnamensko

dvorano, v sosednjem objektu je urejen nov dnevni center. Aktivni smo bili tudi v enoti Centra za starejše Murska Sobota, kjer smo okolico uredili z ograjo, parkom, gredicami in pergolo, da bo druženje na prostem naših stanovalcev in tudi stanovalcev varovanih stanovanj še prijetnejše. Začeli smo izvajati novo ponudbo v naših krajih, to je dnevno varstvo, skoraj sočasno smo začeli še z dejavnostjo službe pomoči na domu, ki smo jo leta 2013 prevzeli od Centra za socialno delo. V treh letih smo povečali njen obseg za sto odstotkov, kar nas umešča med večje izvajalce te storitve med domovi v Sloveniji. A karkoli že bomo načrtovali in počeli, bo v središču naše pozornosti najprej zadovoljen uporabnik. Lahko še povem, da sta mnogokrat nasmeš in zadovoljstvo na obrazu starostnika največja nagrada za naše zaposlene.«

Bojana Mihorič, socialna delavka v domu:

»Posebno pozornost namenjamo zagotavljanju in organiziranju kakovostnega življenja tudi v starosti. Pri nas dobijo uporabniki prve informa-

cije in pomoč pri izpolnjevanju dokumentacije, izbirajo lahko med različnimi storitvami od dobro poznane celodnevne institucionalne varstva do dnevnega varstva (do deset ur na dan), pomoči na domu, oskrbovanih stanovanj in oddelkov gospodinjstskih skupnosti. Z nenehnim izobraževanjem in novimi koncepti dela se trudimo odgovarjati na izzive časa. Življenje v domu se danes močno razlikuje od tistega pred 65 leti. Poleg oskrbe in nege imajo naši stanovalci ogromno dejavnosti in vsebin v okviru delovne terapije, druženja, maš, telovadbe, glasbene skupine, skupin za samopomoč, piknikov, izletov, prireditev, obiskov potujoče knjižnice in še marsičesa.«

Jesenski piknik za krepitev medsebojnih vezi

Geza Grabar

Tudi v murskosoboškem centru starejših, ki na Gregorčičevi ulici deluje kot ena od dveh enot matičnega Doma starejših Rakičan, posvečajo veliko pozornost družabnosti.

Med drugim vsako leto, odkar center deluje, in tega bo konec novembra že šest let, prireajo družabno srečanje stanovalcev s svojci. Ob tem izvajajo še številne druge dejavnosti in programe, s katerimi si izvajalci oskrbe, varstva in nege starejših prizadevajo za čim kakovostnejšo strokovno ponudbo po eni strani, po drugi pa za ustvarjanje čim bolj domačega in pristnega okolja. Kot so prepričani mnogi, je center v tem času dobro

zaživel, zato v Murski Soboti, kjer je nastanjenih 66 stanovalcev, načrtujejo širitev ponudbe. Dolgoročno bodo na vseh treh lokacijah – tudi pri Sv. Juriju na Goričkem, za 372 varovancev začeli uresničevati koncept gospodinjstskih skupnosti. Letos je bilo v velikem šotoru na parkirišču pred centrom drugo soboto v septembru ponovno pestro in veselo. Po nagovorih direktorja doma Zorana Hoblaja, vodje centra Marte Ferencak, namestnice direktorja za področje zdravstvene nege Nade Hercan in župana murskosoboške občine dr. Aleksandra Jevška so v formalnem delu programa nastopili pevski zbor centra Škrjanček, mažoretke iz Bakovcev in murskosoboški gimnazijci. Mnogi so se ta dan prepričali, da je lahko tudi jesen življenja lepa ter da je pri številnih varovancih moč zaslediti nasmeš na obrazu in svetel pogled v prihodnost. Ob ponudbi hrane in pijače je sledil vesel družabni del.

V pričakovanju čarovniškega spektakla

Aleksandra Grah

V mladem kolektivu javnega zavoda Raziskovalno izobraževalno središče (RIS) Dvorec Rakičan s številnimi raziskovalnimi, izobraževalnimi in spremljajočimi programi drzno sledijo izzivom sodobne družbe.

Največ pozornosti trenutno posvečajo pripravam na tradicionalno prireditev Ples – Noč čarovnic, eno najbolj obiskanih prireditev v Pomurju. Letošnja se bo odvijala v soboto in nedeljo, 29. in 30. oktobra, obogatili pa jo bodo s kulinarčno-kulturnim festivalom »Čarobni okusi Pomurja«, ki bo potekal v ponedeljek, 31. oktobra, med 11. in 18. uro. V glasbenem programu bodo prevladovali slovenski izvajalci, med drugim bodo nastopili Siddharta, Vlado Kreslin, Mejaši, Gadi, Alya, BQL, Mišo Kontrec, D`Kwaschen Retashy, Prašnati in mnogi drugi. Organizatorji so letos ponovno pripravili pester srednjeveško in čarovniško obarvan zabavni program za vse generacije, zlasti seveda za otroke. Na prireditvi »Čarobni okusi Pomurja« bodo brbončice obiskovalcev razvajali ponudniki lokalne kulinarike, za ustrezno glasbeno spremljavo in s tem za prav posebno vzdušje pa bodo poskrbeli odlični domači glasbeni izvajalci. Tradicionalno v kombinaciji s sodobnim je vodilo tokratnega festivala. Dogajanje, tako pravijo organizatorji, bo potekalo ob vsakem vremenu – tudi v ogrevanem čarovniškem šotoru.

Dvorec kot turistična zanimivost

Sicer direktor mag. Robert Celec vidi v dvorcu številne priložnosti: »Želimo ga predstaviti kot turistično zanimivost širšega pomena, še

Ekipa, ki skrbi za pestro dogajanje v RIS Dvorcu Rakičan.

Na letošnji prireditvi Ples - Noč čarovnic bodo med drugim nastopili Siddharta, Vlado Kreslin, Gadi in Mejaši.

žave sodobne družbe«, ki so jo prvič pripravili leta 2011. Vse znanstvene konference so iz leta v leto bolj obiskane, prav tako pritegnejo več pozornosti širše javnosti, letno dogajanje pa sklenejo z izdajo strokovnega biltena in znanstvene monografije.

V dvorcu kavarna konjeniški center, RISKO ...

RIS Dvorec Rakičan je od lanskega leta upravljavec celotnega dvorca, h kateremu spadajo gostilna in kavarna, galerija ter konjeniški center. V konjeniškem centru vsak vikend nudijo tudi jahanje grajskih konjev. Prav tako od konca prejšnjega leta v okviru javnega zavoda deluje programska enota Mladinski center RISKO. V njem želijo izboljšati raven ključnih kompetenc in spretnosti mladih, vključno z mladimi z manj priložnostmi, ter

v različne delavnice ter individualno svetovanje. Mladinski center posebno pozornost namenja inovativnosti mladih, medkulturnemu dialogu, socialni vključenosti in solidarnosti. V tem okviru pripravljajo in izvajajo številne projekte Erasmus+, kot so mladinske izmenjave in strateška partnerstva na področju mladih.

Velik poudarek na neformalnem izobraževanju

V izobraževalnem središču izvajajo številna neformalna izobraževanja, različne seminarje in programe za otroke in mlade. Izjemno priljubljeni so počitniški programi, ki jih organizirajo med poletnimi in jesenskimi počitnicami. Za letošnje jesenske počitnice (31. oktobra do 4. novembra) prav tako pripravljajo zanimive programe, in sicer srednjeveške počitnice, počitnice s konji, slikarsko šolo ter glasbene počitnice za otroke med 5. in 14. letom starosti. Kot projektni in tudi vodilni partnerji sodelujejo pri številnih evropskih programih, kot sta denimo Interreg Danube in Interreg Adrion, ter čezmejnih programih Interreg Slovenija-Avstrija, Slovenija-Madžarska in Slovenija-Hrvaška. Med glavne dejavnosti zavoda, katerega ustanoviteljica je Mestna občina Murska Sobota, štejejo raziskovanje, izobraževanje, turizem, medgeneracijsko sodelovanje in vseživljenjsko učenje. V Dvorcu Rakičan prav tako razpolagajo s 54 ležišči, sodobno opremljenimi učilnicami in konferenčno sobo, okolica s pripadajočim parkom pa je primerna za številne programe na prostem. Pomemben prispevek k uresničevanju poslanstva prinaša visokošolski študij management v agroživilstvu in razvoj podeželja, ki ga v RIS Dvorcu Rakičan izvajajo v okviru dislocirane enote Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru in ki je po besedah direktorja mag. Roberta Celca nad-

Aktualno razstavo v njihovi galeriji si lahko ogledate kar z gugalnice.

Konjeniški center nudi sprostitev vsem ljubiteljem konjev.

zlasti bi omenil turistični potencial, ki bi ga povezali s konji. Dvorcu želimo vdihniti novo življenje, ga napolniti z novimi vsebinami ter tako prispevati k dvigu življenjske kakovosti v regiji in tudi k pri-

vlačnosti celotne pomurske regije. Različni evropski programi v povezavi z drugimi kompetentnimi partnerji, zlasti iz tujine, so odlična priložnost za razvoj ponudbe in vsebin. »Že tradicionalno orga-

nizirajo tri mednarodne znanstvene posvete oziroma konference, in sicer »Ekologija za boljši jutri«, ki se izvaja že od leta 2006, »Prehrana, gibanje in zdravje«, ki poteka od leta 2010, ter »Izzivi, pasti in te-

spodbujati njihovo udejstvovanje v družbi. Središče za osebnostno rast in komunikacijo RISKO je socialno-varstveni program, ki omogoča brezplačno vključevanje otrok, mladostnikov in njihovih družin

vse perspektiven za pomursko regijo. Pomemben vidik središča je tudi raziskovalno delo, ki je v veliki meri usmerjeno v uporabne raziskave na naravoslovnem in družboslovnem področju.

Odpri vrata nepotrebnim predsodkom

Ksenija Glažar

Učenci četrte osnovne šole so se septembra v okviru projekta Erasmus+ udeležili mladinske izmenjave »Odprimo vrata« na Poljskem.

»Bivali smo v vasici Poronin ter se družili z vrstniki iz Poljske in Litve. Drug drugemu smo predstavili kulturo, ples in kulinariko ter si prek družabnih iger in umetnosti izmenjali izkušnje,« pravi učitelj razrednega pouka Jure Zavec. V ospredje tega projekta so postavili inkluzijo. Otroci z različnimi sposobnostmi so se v mešanih skupinah družili pri različnih dejavnostih. »Spoznali smo, kako delajo z otroki s posebnimi potrebami drugje. Na Poljskem jih sprejemajo lepo, saj so Poljaki odprti ljudje brez predsodkov,« še dodaja Zavec. Učenec Matej Vidonja je prvič letel z letalom, kar je bilo zanj posebno doživetje. Vesel je bil izleta v Visoke Tatire, kopanja v termah in ogleda

Jure Zavec (v sredini): »Drug drugemu smo predstavili kulturo, ples in kulinariko ter si prek družabnih iger in umetnosti izmenjali izkušnje.«

mesta Krakov. Ogledali so si staro mestno jedro, kjer so mu v spominu ostale kočije s konji. Ob večerih so preostale udeležence učili plesanja slovenske polke, postregli so jim še s prekmursko šunko. Spomni se tudi poljske čokolade, ki je

malo drugačnega okusa kot naše. Alenu Špilaku so v spominu ostali novi prijatelji. Pravi še, da so si med drugim izdelali tradicionalno poljsko lutko. Druge udeležence je med drugim naučil nekaj značilnih slovenskih besed.

Trezino senje vas pričakuje

Karlo Vratarič
Foto: Ksenija Glažar

Po pestrem poletnem dogajanju, potem ko so v Zavodu za kulturo, turizem in šport Murska Sobota več kot uspešno pripravili Soboško poletje, Skrito dvorišče in Sočno vilico, sta na vrsti že Trezino senje in martinovanje.

Glavni organizator Trezinega senja, ki bo to soboto, 15. oktobra, je javno podjetje Komunala, mestno središče v Murski Soboti pa bo za ves promet zaprto tudi letos. Kot nam je povedala Brigita Škalič, vodja sejemske dejavnosti, bodo gostili okoli štiristo razstavljalcev, ki bodo ponujali tekstil, obutev, živilske in neživilske izdelke, bižuterijo, galanterijsko blago, izdelke domače in umetnostne obrti ter seveda gostinsko ponudbo. Sejemska dogajanja bodo popestrili Prekmurska godba Bakovci, harmonikar Tilen in Ansambel Spev. Že nekaj let v okviru sejma poteka tudi rokodelski sejem, ki ga organizira Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota, in sicer pred banko in pošto. Na njem se poleg domačih rokodelcev predstavljajo še gostujoči iz Avstrije, Hrvaške in Madžarske, število ponudnikov pa se iz leta v leto povečuje. »Če bo šlo tako naprej, bo prostor pred banko in pošto kmalu premajhen. Tega se veselimo in hkrati iščemo rešitev,« nam je povedala direktorica ZKTŠ mag. Brigita Perhavec. Enajstega novembra, ko goduje sveti Martin, bo na Slovenski ulici v sredi-

šču Murske Sobotice, ki bo od semaforjev do Blagovnice zaprta za promet, prireditve Martinovanje. Na ulico bodo postavili stojnice in jih ponudili domačim vinarjem, ki bodo dali na pokušino svoja vina, nekaj stojnic bo še na voljo domačim gostincem, ki bodo pripravili specialitete, ki se po tradiciji pripravljajo ob prazniku vina.

Po pisanem poletnem dogajanju se lahko jeseni odpravite tudi na prireditve v Gledališču Park in v grajski dvorani. Kot pravi Perhavec, je abonma komedija razprodan, v abonmaju drama in komedija imajo še nekaj prostih sedežev za izven, prosta mesta pa so v lutkovnem abonmaju za najmlajše. Pripravljajo še gledališko-lutkovne predstave za osnovnošolce in predstave za srednješolce, vsak mesec bodo pripravili potopisno predavanje ter predvajali izbrane filme in koncerte. V okviru glasbenega abonmaja se bodo zvrstili odlični koncerti. Ogledati si bo mogoče slovenski avtorski muzikal »Veronika Deseniška«, nastopili bodo flautistka Irena Grafenauer in klarinetist Mate Bekavac, Iztok Mlakar, Vlatko Stefanovski ter Marko Hatlak s Kapobando. Za izven

bodo pripravili še mnogo drugih koncertov, recimo nastope Tereze Kesovije, Nine Pušlar in Alje Petric.

Uživali na vaškem pikniku

Dan KS Nemčavci je v tamkajšnji športno-rekreacijski center privabil številne domačine in druge goste. Med obiskovalci je bil tudi župan dr. Aleksander Jevšek, ki je zaradi zelo raznolike kulinarčne ponudbe v nagovoru najprej hudomušno dejal, da naj taka kriza še kar traja. Dotaknil se je še načrtovanih investicij mestne občine na tem območju. Računajo, da bodo del sredstev, ki naj bi jih dobili od prodaje zemljišča v Severni obrtno-industrijski coni, namenili tudi za nakup dveh parcel za potrebe krajevne skupnosti. V načrtu je tudi priprava načrta za celostno ureditev območja nekdanje opekarne, kjer sta že vaško-gasilski dom in vzorno urejen športno-rekreacijski center. Načrtovano ureditev že obstoječega teniškega igrišča v njem pa bodo verjetno predstavili na drugo leto. V načrtu je tudi ureditev obvoznice za Mursko Soboto do Čarde, kar naj bi se po sedanji dinamiki zgodilo leta 2019 ali 2020. / Geza Grabar

Borili se bodo za živo reko Muro

Svetovni sklad za varstvo narave (WWF) in Zveza društev Moja Mura sta v Murski Soboti organizirala filmski večer za več kot 70 prijateljev Mure. Prikazali so dva filma: »Spust po Muri« Borisa Kočevarja in »Upor na Donavi« Roberta Eppleja, ki pokaže zahtevnost boja proti gradnji hidroelektrarn. Dogodka so se udeležili tudi predstavniki gibanj za ohranitev Mure iz Avstrije, Hrvaške in Madžarske, udeležence pa je pozdravil župan Aleksander Jevšek. Po koncu projekcij filmov so vsi udeleženci podpisali zaobljubo Muri »Ne bujrajte mi Mure«, s katero so se zaobljubili, da se bodo zavzemali za to, da Mura še naprej prosto teče brez hidroelektrarn, saj bi ji s tem po njihovem mnenju vzeli dušo in srce. / Foto: arhiv Zveze društev Moja Mura

AKCIJA STERILIZACIJ IN KASTRACIJ PSOV IN MAČK

20 % popust pri ceni storitve NA VSEH VETERINARSKIH POSTAJAH V POMURJU od 1. 10. 2016 do 30. 11. 2016

Priložen kupon odrežite in vnovčite na veterinarski postaji.

(IZVOD ZA DRUŠTVO)
PODATKI O LASTNIKU ŽIVALI (vpišite):

Ime in priimek:

Naslov:

Občina:

Tel. št./e-naslov:

Pes (vpiši število pri posameznem spolu): Ž: M:

Mačka (vpiši število pri posameznem spolu): Ž: M:

POMEMBNO!

Z enim kuponom lahko popust uveljavite za več živali.

Pred sterilizacijo oz. kastracijo mora biti vaša žival zdrava in razglistena!

Po zaključku akcije bomo izžrebali 5 nagajencev, katerim bomo podelili nagrade!

(IZVOD ZA VETERINARSKO POSTAJO)

AKCIJA S/K 2016

Društvo za zaščito živali Pomurja,
Trg zmage 8, 9000 Murska Sobota,
070/879-212, 040/736-313;
dzppom@gmail.com,
www.dzppomurja.si

Ko te zapelje Sobočanec ...

Anita Gaber

Mestni avtobus Sobočanec v Mestni občini Murska Sobota vozi že od septembra 2007. Podali smo se na vožnjo z njim in okusili vsakodnevni utrip njegovega življenja.

Analiza je pred devetimi leti pokazala, da bi bila uvedba mestne linije dobrodošla, nam je povedal avtor projektne naloge ter višji svetovalec za področje cestnega prometa in komunalne prispevke na mestni občini dr. Hugo Maučec. »Osnovne prometne linije smo povezali s širšim območjem vseh mestnih četrti. Tako smo občanom in občankam, zlasti starejšim, invalidom, osnovnošolcem in dijakom, omogočili brezplačen prevoz po mestu.« Osnovni razlog za uvedbo mestne linije je bilo število osebnih vozil v mestu. Z avtobusom so želeli razbremeniti središče mesta in zmanjšati onesnaženost okolja. Sprva so uvedli linijo od Prežihove ulice do BTC-ja, ki je vključevala sedemnajst

avtobus priročen, saj tako ne potrebujemo ne avtomobila ne kolesa, da pridemo z enega konca mesta na drugega. In še brezplačno se lahko vozimo.« Med potniki okoli poldneva srečamo tudi Kristino Kovač, ki se vsak teden s Sobočancem odpravi po nakupih ali v splošno bolnišnico: »Nov vozni red mene ne moti, ker po nakupih po navadi grem v jutranjih urah. Sem pa slišala veliko potnikov, ki nergajo.«

Lažje in hitreje do glavne postaje

Tudi na mestni občini pravijo, da so pri uvedbi novega voznega reda upoštevali potrebe potnikov, ki se s Sobočancem vozijo v službo, upokojeincev, ki se v jutranjih urah odpravijo po nakupih, ter dijakov in osnovnošolcev.

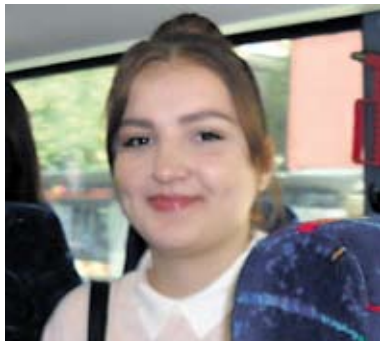
Dijakinja ekonomske šole Tadeja Husar s Sobočancem lažje in hitreje pride do glavne postaje. »Lepo bi bilo, da bi se z mestnim avtobusom vozilo več ljudi, saj bi bil tako središče mesta bolj mirno, v njem bi bilo manj avtomobilov in ohranili bi bolj čisto naravo,« še pove nasmejana dijakinja. Do prihoda naslednjega avtobusa je ura časa, kar je po mnenju sogovornikov dovolj, da opravijo dnevne obveznosti.

Olga Bačič: »Ko se odločim za nakupovanje, mi pride zelo prav.«

Drago Barbarič: »Potniki te vzamejo za svojega. Tukaj nam ni nikoli dolgčas.«

Tadeja Husar: »Lepo bi bilo, da bi se z mestnim avtobusom vozilo več ljudi, saj bi bil tako središče mesta bolj mirno.«

Stanko Horvat: »Za prebivalce mesta je mestni avtobus priročen.«

Ana Zach: »Dobim tudi kak nasvet, kaj se plača kupiti in česa ne. Ta avtobus je res dobrodošel.«

postajališč, ki so si sledila na razdalji od 150 do 200 metrov. »Ob uvedbi mestnega avtobusa smo imeli tudi nekaj težav z občani, ki si niso želeli postajališč pred svojimi domovi. Ampak tudi to smo hitro odpravili, saj avtobus ne povzroča večjega hrupa in ne izloča nevarnih izpušnih plinov, kot so predvidevali občani,« o začetnih težavah pove Maučec.

Pridobili nepovratna sredstva za novega

Od leta 2014 je v Murski Soboti na voljo nova linija, in sicer Sobočanec II, ki vozi od Rakičana do trgovskega centra Maximus in vključuje tudi naselje Černelavci. Na tej trasi je 23 postajališč. Prva linija Sobočanec I je to leto povezala še naselje Nemčavci, podaljšana pa ima danes 20 postajališč. Za izvajanje druge linije mestnega prevo-

za je mestna občina pridobila nepovratna finančna sredstva za nakup novega mestnega avtobusa v vrednosti 131.000 evrov. Poleg tega avtobusa vozita še dva manjša Avtobusnega prometa Murska Sobota. Občani so vozovnico za mestni avtobus dobili brezplačno, prav tako imajo subvencionirano vožnjo na primestni progi avtobusnega prometa. Brezplačne kartice so prejeli tudi dijaki murskosoboških srednjih šol. Drugi potniki morajo za eno vožnjo odšteti petdeset centov.

Še vedno ga koristi premalo občanov

Mestni avtobus redno koristi upokojenka Olga Bačič iz Murske Sobote, ki jo srečamo na prvi liniji: »Ta avtobus z veseljem koristim, sem namreč že starejša in brez prevoza. Ko se odločim za nakupovanje, mi pride zelo

prav. Tukaj srečam tudi sosede in prijatelje, zato na njem radi poklepeta-mo.« Čeprav je potnikov vsako leto več, na občini opozarjajo, da prevoz še vedno koristi premalo občanov in občank. Tudi Drago Barbarič, ki mestni avtobus vozi že tri leta, pravi, da se po mestu mnogokrat vozi sam, najbolj se to pozna poleti, voziti Sobočanca pa je, pravi, posebno doživetje. »Vsak dan srečujem iste potnike. Z njimi se tudi malo pogovorim in tako marsikaj izvem. Potniki te vzamejo za svojega. Tukaj nam ni nikoli dolgčas,« zadovoljno zaključuje voznik Barbarič. Z mestnim avtobusom se največ vozijo dijaki, osnovnošolci in starejši občani. Upokojenka Ana Zach je vesela, da ima tako malo mesto, kot je Murska Sobota, mestni avtobus: »Vsak teden se odpravim po nakupih. Srečam se s prijatelji, gremo na kavico in se družimo. Obenem dobim tudi kak nasvet,

kaj se plača kupiti in česa ne. Ta avtobus je res dobrodošel.«

Racionalizirali stroške

Poleti Sobočanec prepelje zelo malo potnikov, zato so se na mestni občini odločili, da ga z novim voznim redom racionalizirajo. »Nikakor ga nismo želeli ukiniti, smo pa uvedli krajši vozni red. Za mestni prevoz je občina iz proračuna namenila 240.000 evrov, po racionalizaciji so stroški 150.000 evrov,« o razlogih pove Maučec. Zasedenost avtobusa je bila po njegovih besedah po 16. uri minimalna, zato so se določili, da od 1. septembra letos čez teden vozi le do 16. ure in v soboto do 14. ure. Nov vozni red sicer nekaterim potnikom ne ustreza. Stanko Horvat iz Lendavske ulice pa pravi, da je čisto dovolj, če Sobočanec vozi le do štirih popoldne: »Za prebivalce mesta je mestni

Če pa ga slučajno zamudijo, si do prihoda naslednjega radi privoščijo kavo.

Brezplačno na Soboški biciklin

Sicer pa sta mestni liniji dobra osnova za nadaljnji razvoj prometne strategije mesta. Vsi imetniki kartice za Sobočanca lahko po novem brezplačno koristijo tudi kolesa sistema Soboški biciklin. Za brezplačno izposojlo koles se je treba s kartico le preprosto registrirati v turistično-informacijskem centru (TIC). V letu 2009 se je s Sobočancem peljalo nekaj več kot 60.000 potnikov, število pa je vsako leto višje. Lansko leto so na obeh linijah našli 129.566 potnikov, kar je enkrat več kot pred sedmimi leti. Največ potnikov, več kot 12.000, je lansko leto mestni prevoz uporabljalo v zimskih mesecih, najmanj pa v poletnih, ko se je njihovo število gibalo okoli 6000.

Tudi Murska Sobota s cono 30

Karlo Vratarič

Po vzoru nekaterih večjih slovenskih mest, kjer so že v preteklosti uvedli tako imenovane cone 30, jo imamo zdaj tudi v Murski Soboti.

To območje je v okolici zdravstvenega doma. Mestna občina Murska Sobota je v okviru priprave Celostne prometne strategije na predlog Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter po pobudah mestnih svetnikov uvedla cono 30, ki poteka ob Grajski in Kopališki ulici. To pomeni, da bo tam hitrost po novem omeje-

na na 30 km/h. Za takšno umiritev prometa so se odločili zaradi parkirišč pri zdravstvenem domu. Ker so pravokotna na cesto, je oteženo vključevanje v promet. Obenem naj bi prinesla tudi druge dobre koristi. Tako bodo pešci in kolesarji odslej varnejši, manjši pa bodo tudi izpusti škodljivih snovi in hrup.

Iz nekdanjih prostorov Mure do dežele kengurujev?

Ksenija Glažar

V nekdanjem obratu tekstilnega giganta Mura je mesto našla manjša proizvodnja unikatnih ženskih modnih oblačil, ki jih prepoznamo po pisanosti.

Puppa Fashion je prekmurska modna blagovna znamka oblačil, ena redkih na svetu, ki ponuja oblačila iz oblačil ter iz okolju prijazne proizvodnje in z nič odpadki. »Tekstilna panoga je bila v našem okolju nekoč zelo razvita. Zato smo predvidevali, da je potencialov in znanj s tega področja v regiji veliko. Iskali smo način, kako bi to znanje drugače izkoristili. Nismo želeli masovne proizvodnje z veliko konkurence z vsega sveta, temveč smo iskali tržno nišo, kjer bi lahko bili med vodilnimi ponudniki. Da smo jo zares našli, smo potrebovali par let,« začete in ideje blagovne znamke Puppa Fashion opiše Tomaž Šiftar, menedžer Regionalnega sklada za Pomurje in direktor podjetja Puppa Design. Na začetku je šlo tudi za predelavo rabljenih oblačil, vendar so to pozneje opustili, ker v tem niso prepoznali potenciala. Unikatna oblačila nastajajo v šivalnici v prostorih nekdanje Mure v Murski Soboti. »Ne kupujemo metrskega blaga, ampak oblačila, zlasti kavbojke, kratke majice in puloverje, ki še niso bili nošeni. To je zaležano blago trgovin in proizvajalcev, ki gre v razrez in odpad ali se ga kako drugače znebijo, zato ga mi odkupimo, razrežemo na majhne kose in iz njih sestavimo unikatna oblačila,« razloži Šiftar. Proizvo-

dnja je zato okolju prijazna in brez odpada. Vse vhodne materiale uporabijo v celoti. »S to zgodbo iščemo ciljno publiko. Vedno več kupcev namreč išče okolju prijazne rešitve. Zavedajo se, da je tekstil drugi največji onesnaževalec planeta, takoj za naftno industrijo. Upam, da bodo kupci naših oblačil to znali ceniti in nas vzeli za svoje,« še dodaja sogovornik.

Najbolj prepoznavni po pisanem jeansu

Puppa Fashion kot blagovna znamka obstaja že tri leta. Ves ta čas so zgodbo dopolnjevali in jo razvijali. Da ima potencial, pričajo pozitivni odzivi pomembnih ljudi iz sveta mode. Glavni fokus so unikatna oblačila iz jeansa. Čeprav imajo kolekcijo, Šiftar pravi, da je vsak kos po svojem unikatni. To daje izdelkom dodano vrednost. Iz jeansa šivajo jakne, suknjiče, blazerje, brezrokavnike, obleke, krila, hlače in drugo. Iz bombažnih izdelkov (kratkih majic in puloverjev) pa majice, tunike in različna druga unikatna oblačila. »Smo eni redkih na svetu, ki imamo to zgodbo. Zdaj je treba pridobiti še zaupanje kupcev. Vendar če nas nihče ne pozna, ne moremo napredovati. Način proizvodnje smo skozi leta izpilili, zato na kakovost ni pripomb, izdelki so tudi slogovno dobro oblikovani. Pohvale za novo kolekcijo, ki bo javnosti predstavljena v drugi polovici oktobra, smo že tudi dobili,« pravi Šiftar.

Gonilni sili trendov Berlin in London

Njihov glavni trg je za zdaj domači. »Zavedamo se, da bi za uspeh

Tomaž Šiftar: »Težko bo uspel nekdo, ki sedi v pisarni v Murski Soboti in dela le od tam. Treba se je odpraviti po svetu.«

Proizvajajo oblačila za ciljno publiko. Vedno več kupcev namreč išče okolju prijazne rešitve.

denimo na britanskem trgu morali precej sredstev vložiti v promocijo, česar si trenutno ne moremo privoščiti. Vzpostavili smo mrežo blogerk in ljudi iz sveta mode ter stike z modnimi revijami,« razloži sogovornik. Še letos se pripravljajo na promocijo na balkanskem trgu in v Veliki Britaniji, v letu 2017 pa še v Skandinaviji in Berlinu. Trenutno ekipo sestavlja sedem ljudi. Njihova vizija je postati ena izmed vodilnih znamk pri okolju prijaznih unikatnih oblačilih. V prihodnje želijo prodreti na globalni, zlasti ameriški in avstralski trg. O priložnostih v tekstilni industriji pri nas Šiftar meni, da je panoga precej zahtevna. »Najti moraš nišo, kjer ni serijske proizvodnje. V naši dejavnosti ta ni mogoča, zato tega azijska podjetja ne morejo početi in niso naša konkurenca. Klasična, serijska oblačila so druga zgodba, na tem področju pa mi ne moremo biti konkurenčni. V izbrani niši konkurence skorajda nimamo.« Na svetu je tako le dvajset podjetij, ki se ukvarjajo z izdelavo podobnih oblačil.

Priložnost ne pride v pisarno

O gospodarstvu v Pomurju in Murski Soboti Šiftar meni, da je mogoče uspeti povsod. »Zelo pomembni sta zavzetost in aktivnost pri izkoriščanju priložnosti. Težko bo uspel nekdo, ki sedi v pisarni v Murski Soboti in dela le od tam. Treba se je odpraviti po svetu, iskati partnerje, razvijati mrežo, saj te tako vplivni ljudje iz panoge prepoznajo kot pomembnega akterja. Na voljo je tudi veliko razpisov, ki lahko precej pripomorejo k uspehu.«

Velika priložnost za pomurska podjetja

Ksenija Glažar

Ljudska univerza Murska Sobota je predstavila pomembna projekta, ki ju bodo izvajali v prihodnjih letih.

Njun namen je dodatno izobraževati in usposabljanje brezposelne in tudi zaposlene v regiji. V prvi vrsti sta namenjena nižje izobraženim zaposlenim, samozaposlenim in kmetom, zlasti starejšim od 45 let, da si pridobijo boljšo usposobljenost na delovnih mestih. S projektom »Svetovanje 2016–2022« želijo prispevati k večji vključenosti v vseživljenjsko učenje in k izboljšanju kompetenc zaposlenih, večji zaposljivosti in mobilnosti ter k osebnemu razvoju in delovanju v sodobni družbi. Poseben poudarek je na nižje izobraženih in manj usposobljenih. Za projekt je do marca 2022 na voljo 741 tisoč evrov. Služil bo kot individualna svetovalna obravnava oziroma kot pomoč pri izboljševanju uspo-

Motivirati želijo podjetja, ki do zdaj niso vlagala v znanje in niso razmišljala o izobraževanju kadrov.

sobljenosti in ugotavljanju neformalno pridobljenih znanj. Po besedah mag. Tanje Vilič Klenovšek iz Andragoškega centra Slovenije se v izobraževanju redkeje vključujejo zlasti manj izobraženi zaposleni. »Podjetja v glavnem skrbijo za ključne, bolj izobražene kadre. Ko pa v podjetju pride do prestrukturiranja in krize, se slabše znajdejo ravno tisti, ki imajo nižjo izobrazbo in ki se v preteklih letih niso iz-

obraževali,« je med drugim povedala Vilič Klenovškova.

Za boljšo usposobljenost zaposlenih

V okviru projekta »Pridobivanje kompetenc 2016–2019« lahko podjetja, v sodelovanju s projektnimi partnerji, brezplačno izobrazijo kadre, zlasti tiste manj vključene v vseživljenjsko učenje. Namen projekta je, da nižje izobraženi in starejši za-

posleni iz regije brezplačno pridobijo boljšo delovno in kompetenčno usposobljenost. Poudarek bo na izboljšanju kompetenc na področjih digitalne pismenosti, jezikovnih izobraževanj, komunikacije na delovnem mestu, finančne pismenosti, skrbi za zdravje zaposlenih itd. Dejan Dravec, direktor Ljudske univerze Murska Sobota, pravi, da v Pomurju želijo dvigniti zavest, da bodo podjetja več vlagala v izo-

braževanje svojih kadrov. »Ugotavljamo namreč, da so tista podjetja, ki imajo interes po izobraževanju, pripravljena za to celo plačati. Zdaj imajo priložnost, da usposobljenost kadrov izboljšajo brezplačno.« Izobraževalne programe bodo potrebam podjetij prilagodili s kombiniranjem izobraževalnih vsebin. »Motivirati želimo tudi tista podjetja, ki do zdaj niso vlagala v znanje in niso razmišljala o izobraževanju kadrov. To je za njih velika priložnost,« je še dodal Dravec.

Partnerji izbrani po načelu regionalne pokritosti

Ljudska univerza Murska Sobota je v obeh primerih nosilec konzorcija. Partnerji v projektu svetovanja so Ljudska univerza Lendava, Knjižnica Gornja Radgona in SPTŠ Murska Sobota. V projektu pridobivanja kompetenc so partnerji Ljudska univerza Lendava, Knjižnica Gornja Radgona, Gimnazija Ljutomer in Lokalna razvojna fundacija za Pomurje. Oba projekta se financirata iz evropskega socialnega sklada ter deloma s sredstvi ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.

»Po ulicah Murske Sobote se lahko mirno sprehajamo«

Ksenija Glažar

Mag. Damir Ivančič je direktor Policijske uprave Murska Sobota že dobra tri leta in pol. V policiji deluje že 28 let. Na vprašanje, ali se lahko v Murski Soboti in Pomurju počutimo varne, odgovarja, da je stanje varnosti dobro, so se pa spremenila varnostna tveganja.

Začniva s kriminalom. Koliko kaznivih dejanj beležite letno in za kakšne primere gre?

Policijska uprava Murska Sobota na letni ravni evidentira od 3000 do 4000 kaznivih dejanj. Na policijski postaji v Murski Soboti, kamor spada tudi Mestna občina Murska Sobota, obravnavamo blizu 1500 kaznivih dejanj. Ta policijska postaja jih obravnava največ in je med vsemi policijskimi enotami v Pomurju najbolj obremenjena. Še vedno izstopajo premoženjski delikti, zlasti tatvine in vlomi, ki jih je dobrih 50 odstotkov. Ti bodo po predvidevanjih prevladovali tudi v prihodnje. Sledijo kazniva dejanja zoper delovno razmerje, gospodarski delikti, kazniva dejanja zoper človekovo zdravje, kazniva dejanja zoper življenje in telo ter kazniva dejanja zoper zakonsko zvezo in družino.

Koliko ropov in tatvin zabeležite v Murski Soboti? Za kakšne oblike gre?

V letošnjem letu beležimo dva roba, lani jih je bilo nekaj več. Na območju naše policijske uprave smo zabeležili rope zoper fizične osebe in rope finančnih ustanov. Letošnja ropa sta bila izvršena zoper fizični osebi in sta že oba razrešena. Eden se je zgodil na območju murskosoboške policijske postaje. Pri uspešnosti preiskovanja kaznivih dejanj moram pohvaliti sodelavce, saj imamo najvišji odstotek v državnem merilu.

Še pred desetletjem in pol smo automobile puščali nezaklenjene, danes na to več ne pomislimo. Priložnost dela tatu, se strinjate?

Navedba drži. Če je vozilo odklenjeno, to hitro koga premami, da izvrši tatvino. Pomurska regija in tudi Murska Sobota nista nobeni izjemi, enako velja za »domače« storilce in tudi storilce z drugih koncev Slovenije ali pa iz tujine. Nekateri prihajajo k nam le zato, da izvršijo ta kazniva dejanja. Njihov cilj so turistične točke in nakupovalna središča. Iščejo seveda odklenjene avtomobile. Na podlagi izkušenj in prakse delo usmerjamo, kot jih narekuje varnostni dogodki in večja gostota ljudi. Tako bomo ob prvem novembru v večjem številu navzoči na parkiriščih pred pokopališči.

Delež k pestrosti in obsegu kriminalitete v Pomurju je prinesla tudi avtocesta. Ker je gibanje storilcev kaznivih dejanj zelo dinamično in nepredvidljivo, lahko zdaj še hitreje zapustijo središče Murske Sobote. Ob tem je Pomurje zelo tranzitna regija, vozil in potnikov je vse več. Med njimi so tudi taki, ki izvršujejo priložnostna kazniva dejanja ter radi »krmarijo« malo levo in desno z avtoceste.

V Ljubljani kolo ukradejo, četudi je zaklenjeno z debelo verigo. Lahko še pri nas skočimo za kratek čas recimo na pošto in pustimo kolo nezaklenjeno?

mo kolo nezaklenjeno? Pustite kolo kdaj nezaklenjeno?

Svoje kolo pustim nezaklenjeno le na policijski upravi, pred pošto in banko ga zaklepam. Tovrstna kazniva dejanja težko dokažemo, sploh če storilca ne zalotimo na kolesu ali ob njem. Pregled aktivnosti v tej zgodbi kaže, da imamo več kategorij storilcev. Prvi so tisti, ki izkoristijo tatvino kolesa le za enosmerno vožnjo in nato kolo odvzamejo. Zelo pogosta je uporaba koles le za nekaj dni, recimo ob petkih in sobotah. Tudi v tem primeru kolesa več ali manj neke odvzamejo. Drugi so domači mojstri, ki ukradena kolesa izkoristijo za dele, ogrodje pa največkrat odvzamejo ali kako drugače uničijo. Tretji se s tem ukvarja nevarno in organizirano. Tu v velikem obsegu govorimo o kolesih visokega cenovnega razreda. Kolesa niso le težava Ljubljane, temveč vseh slovenskih mest. Murska Sobota pri tem ni izjema. Glede zaklepanja avtomobilov in koles lahko povem, da se je v zadnjih letih izboljšalo samozaščitno ravnanje, sploh v urbanem okolju.

So zgodbe o krajah koles, motorjev in drugega z dvorišč s kombiji tujih registracij resnične?

Pred leti smo se veliko več ukvarjali s tovrstnimi primeri. Iskali smo rešitve, tudi na srečanjih z lokalno skupnostjo. Prav lokal-

ne skupnosti in občine so naredile izreden premik z ureditvijo divjih odlagališč in pobiranjem kosovnih odpadkov. Divjega odlaganja danes (skoraj) ni več, kombiji pa še vedno krožijo. Vendar je primerov kaznivih dejanj v teh primerih bistveno manj, kot jih je bilo v preteklosti. K izboljšanju stanja veliko pripomore osveščenost ljudi, ki se prav tako izboljšuje, vendar še nismo na cilju. Občanke in občani nas velikokrat kličejo na številko 113 ter nas opozorijo, kje se gibljejo njim nepoznana in sumljiva vozila. Visok odstotek jih izsledimo.

Koliko je kriminalnih dejanj zoper zakonsko zvezo in nad otroci? Za kakšne vrste dejanj gre?

Še pred leti je bilo veliko neznanj in nepredvidljivih situacij. Danes smo policija in tudi druge institucije, ki se ukvarjajo s to problematiko, bistveno izboljšali kakovost dela. Sodelovanje in pretok informacij med različnimi službami sta mnogo boljše. Menim, da se je tudi ozaveščenost

»Nimamo ulice, zgradbe ali kraja, kamor ne bi smeli ali upali. Bodimo veseli, ker imamo takšno stanje varnosti. Zato moramo varnost spoštovati in je ne smemo izzivati.«

družbe oziroma ljudi izboljšala, vendar nas čaka tudi na tem področju še nekaj dela. To poglavje šteje več vrst kaznivih dejanj, in sicer zanemarjanje otrok, neplačevanje preživnine, nezakonit odvzem otroka, nasilje v družini itd. Žal na podlagi letnega poročila policije za leto 2015 murskosoboška policijska uprava izstopa po številu teh kaznivih dejanj na sto tisoč prebivalcev. Obravnavali smo izjemno število kaznivih dejanj neplačevanja preživnin.

Je pa v letošnjem letu teh kaznivih dejanj bistveno manj. Manjši upad je tudi pri kaznivih dejanjih in prekrških nasilja v družini. Na tem področju nas osebno kot tudi celotno družbo čaka še vrsta izzivov in nalog.

Se je zaradi avtoceste povečalo število prometnih nesreč?

Še pred petimi leti smo na letni ravni imeli na območju Pomurja 1600 nesreč, lani pa približno 800. Drži, da so se spremenili tudi kriteriji. Murskosoboška policijska postaja beleži nekaj primerov prometnih nesreč več kot lansko

po številu primerov gospodarskega kriminala na tisoč poslovnih subjektov uvrščena v sam vrh v Sloveniji.

Kaj zaznavate na področju mamil in sintetičnih drog, pri katerih uživalci ne poznajo natančnega učinka?

Prepovedane droge so za zdaj stalnica v našem prostoru. Kot kaže, bo tako tudi v prihodnje. Enako velja za sintetične droge, ki so trenutno modna muha. Pri njih so namreč učinki uživanja veliko hujši. V veliko primerih gre za nevarne in nepreverjene zmesi, porast uporabe je izredna, postopki razvrstitve na seznam prepovedanih drog pa zelo dolgotrajni. To in še marsikaj drugega nam otežuje delo. Za Pomurje velja, da smo še vedno domovina konoplje. Veliko je odkritih nasadov, vse več je primerov hidroponičnega gojenja konoplje v zaprtih prostorih. Pri tej vsebini dela gre za tek na dolge proge. Če nekoga aretiramo in zapremo, zgodbe s tem še ni konec. Vedno se najdejo novi prodajalci, preprodajalci in uživalci.

Kaj nas lahko skrbi zaradi begunske problematike? Nas lahko s čim potolažite?

Mineva leto dni, odkar smo se ukvarjali z veliko množico beguncev. Dobili smo veliko izkušenj in znanj, kar je dobra popotnica za prihodnost. Po naravi sem realni optimist, zato verjamem, da se zgodba v takšnem obsegu naj ne bi ponovila, vendar bodo posamezniki in skupine še vedno tako ali drugače želeli vstopiti v slovenski prostor.

Kakšna je možnost terorističnega napada v Sloveniji in Murski Soboti?

Možnost vedno obstaja, vendar sem za našo regijo mnenja, da je trenutno tveganje zelo nizko. Pomurje kot regija in mesto Murska Sobota imata zelo zanimivo geografsko lego. Mesta, kot so Ljubljana, Dunaj, Zagreb in Budimpešta, pa so razmeroma blizu.

Vas kdaj pri delu presenetijo tudi kaka nenavadna dogodivščina?

Obravnavali smo vlom, pri katerem je storilec na kraju kaznivega dejanja izgubil osebno izkaznico. Nedolgo nazaj je voznik v zelo kratkem času kar šestnajstkrat prekorachil dovoljeno hitrost vožnje. Policijsko delo ni preprosto, a tudi enolično ni.

Vaše sporočilo občankam in občanom Mestne občine Murska Sobota?

Že uvodoma sem povedal, da varnost kot taka ni samoumevna ter da jo je treba spoštovati in ne izzivati. Pozivam jih k še boljši prometni kulturi in samozaščitnemu ravnanju. Vsem občankam in občanom bi se še posebej zahvalil za aktivno vlogo pri soustvarjanju ugodne varnostne klime v lokalni skupnosti.

Kako zarezati v jedro uspeha?

Anita Gaber
Foto: Regiovitalis.si

Letošnji nagradenec mestne občine Janez Kodila iz Markišavcev družinsko podjetje uspešno vodi že šestindvajset let. Zbrali smo nekaj njegovih nasvetov o tem, kako pluti skozi podjetniško pot.

Da je bila odločitev, da se pri dva-
indvajsetih letih odloči za samo-
stojno podjetniško pot, pravilna,
potrjujejo številne nagrade in mno-
ga priznanja, ki jih je podjetje pre-
jelo vsa ta leta. Največ seveda po-
meni, če trud opazijo v domačem
kraju, se strinja Kodila. »Nagrada
mestne občine je veliko priznanje.
V preteklosti smo priznanja dobi-
vali po Sloveniji in v tujini, zdaj pa
smo nagrado dobili tudi doma. To
je posebna čast in izjemno prizna-
nje, saj si je doma priznanje najtež-
je prislužiti,« pove nagradenec.

Biti podjetnik je način življenja

Janko Kodila o službi samostoj-
nega podjetnika pravi, da nima
pravega delovnega časa, ampak
dela takrat, ko mora in ko to trg
zahteva, tudi 24 ur na dan. »Šli
smo skozi različna obdobja. Do-
letela nas je osamosvojitve, zatem
priključitev Evropski skupnosti in
danes smo del globalnega okolja.
Vse te prelomnice so prinesle nova
pravila, slediti je bilo treba novim
svetovnim trendom. Naš program
je zdaj čisto drugačen kot pred ne-
kaj leti. Če se ne bi pred leti od-
ločili za investicijo, nas danes več

ne bi bilo,« pove o svoji podjetni-
ški poti. Pot podjetnika zaznamu-
jejo vzponi in padci, toda vseskozi
je pomembno vztrajati, saj samo-
stojni podjetnik nosi veliko odgo-
vornost do svoje družine, zaposle-
nih in njihovih družin. »Danes ni
kapital stroj ali objekt, kapital je
človek,« razmišlja Kodila. Pogoj za
dobro podjetništvo pa je po njego-
vem dober odnos do zaposlenih, ki
so prava vrednost podjetja.

Ne gre zgolj za plačo

»V tako dolgem podjetniškem
obdobju velikokrat pride do vzpo-
nov in padcev. Ko so na trgu raz-

mere slabe, je treba vztrajati in pov-
zročiti čim manj ekonomske škode.
Nujno je iskati rešitve, se razvijati
in prilagajati.« Trdi, da se podje-
tnik za samozaposlitev ne sme od-
ločiti samo zato, da bo imel plačo,
ker to ni prava pot. »V svetu podje-
tništva se je treba nenehno dokazo-
vati,« še doda sogovornik, ki svojo
službo primerja z vožnjo s kole-
som. »Že Albert Einstein je rekel,
da je življenje kot vožnja s kolesom.
Kolo vedno moraš malo poganja-
ti, da ne padeš z njega in da obdr-
žiš ravnotežje. Vmes si sicer lahko
malo spočiješ, ampak ko se kolo
ustavlja, je treba ponovno pritisni-
ti na stopalke,« slikovito opiše de-

Top 5 kratkih podjetniških nasvetov Janeza Kodile

1. »Danes ni kapital stroj ali objekt, kapital je človek.«
2. »Nujno je iskati rešitve, se razvijati in prilagajati.«
3. »Pomembno se je uveljaviti, poskrbeti za kakovost in imeti ustrezno ceno.«
4. »Pri uspehu ti pomagajo ta-
lent, vztrajnost in sreča.«
5. »Kar ustvariš, potem tudi
žanješ.«

lovanje podjetnika. Žal se mnogo-
krat zgodi, da podjetništvo pomeni
tudi neuspeh. Čeprav je ideja posa-
meznika ali skupine na prvi pogled
še tako dobra in dodelana, ni nuj-
no, da bo zaživel na trgu. V gospo-
darskem svetu namreč ni formule
za uspeh, nenehno se je treba pri-
lagajati potrebam trga. »Pri poslo-
vanju in razvijanju ideje nihče ne
omejuje tvoje lastne kreativnosti,
kar je prednost podjetništva. Sam
si svoj gospodar in ne odgovarjaš
nikomur. Kar ustvariš, potem tudi
žanješ.«

Več sodelovanja s podjetniki

Da podjetnik uspe in obstane
v domačem okolju, mora vložiti
veliko dela in truda. Še več zna-
nja, iznajdljivosti in dobrih idej
pa je treba imeti za prodor na tuje
trge. Zlasti v živilski panogi, tako
Kodila, ne moreš na tujem uspeti
čez noč. Pomembno se je uveljavi-
ti, poskrbeti za kakovost in ime-
ti ustrezno ceno. »Enako se godi
športnikom, ki si za cilj postavijo
olimpijske igre. Preden se to zares
zgodí, preteče kar nekaj let, ves ta
čas pa športnik ogromno trenira.
Tako je tudi v podjetništvu. Trudiš
se po najboljših močeh, pri uspehu
pa ti pomagajo talent, vztrajnost
in sreča.« Kodila je zadovoljen, da
živi v Prekmurju, čeprav na lokalni
in tudi državni ravni ne bi bilo
odveč nekaj več podjetniške misel-
nosti, saj je premalo sodelovanja s
podjetniki. »Država in občina ni-
sta last enega človeka. Ne zmore in
ne ve vsega samo en človek,« razlo-
ži. »Obveznost države in občine je
ustvarjati prave pogoje za delova-
nje in iskati dobre rešitve, da bomo
lahko podjetniki lažje in bolj tran-
SPARENTNO delovali,« je ob koncu
pogovora jasan Kodila.

Brez njih ne bi bilo projekta Ekošola

Geza Grabar

Zavod PEC igra pomembno vlogo na področju promocije varstva okolja v Sloveniji in osveščanja ljudi z ekološko tematiko.

Pomurski ekološki center (PEC)
je neprofitni in nevladni zavod ter
znanstvenoraziskovalna organizaci-
ja ob enem. Pred leti se je preimeno-
val v Zavod PEC Pomurski ekolo-
ški center Murska Sobota, socialno
podjetje. Pobudnik ustanovitve za-
voda je bil direktor Milan Bogataj,
dolgoletni predsednik pomurskega
odбора Slovenskega ekološkega gi-
banja. Zavod je že leta 1997 organi-
ziral prvi ekološki tabor, ki se jih je
zatem v različnih pomurskih kra-
jih zvrstilo še šest; zadnji, leta 2003,
je bil prvi ekološki kamp v Sloveni-
ji. V zavodu s sedežem na Lenda-
vski ulici v Murski Soboti imajo za
sabo tudi niz projektov, podprtih
s strani EU (odkrivanje virov pitne
vode v številnih občinah na levem
bregu Mure, odkrivanje vodnih vi-

rov Krke), vzpostavili so tudi prvo
telehišo v Sloveniji (Kobilje). Vidno
sled so pustili tudi na področju div-
jih odlagališč, saj so z okoljskim
ministrstvom z izdajo zloženek in
plakatov za Pomurje uspešno iz-
vedli komunikacijsko kampanjo
»Pomurje brez divjih odlagališč«;
za njimi je mednarodni projekt
»Kako zmanjšati onesnaženost
Mure, Morave in Ogostek«. Zavod
PEC je bil med drugim tudi vodil-
ni partner in prijavitelj čezmejnega
projekta Slovenije in Hrvaške pri
ravnanju z odpadki (2006–2008).

V vseh letih delovanja ja Zavod PEC uspešno sodeloval tudi s strokovnimi službami Mestne občine Murska Sobota, ki so s sofinanciranjem in nakupom šole in vrtce v občini založili s številnimi okoljevarstvenimi gradivi, ki promovirajo varstvo okolja.

Priročniki za mlade

Izjemna je vloga zavoda, pravi
Bogataj, na področju permanen-
tnih ozaveščevalnih dejavnosti za
mlade. Doslej so izdali blizu deset
priročnikov – »Zmanjšajmo in re-
ciklirajmo« (prvi tovrstni priroč-
nik za slovenski projekt Ekošola),
»Smeti in odpadki«, »Promet«,
»Ekošola kot način življenja«,
»Voda«, »Energija« in »Zdravo ži-
vljenje«, ter zgoščenko in priroč-

nik »Raziskovanje okolja Evro-
pe«. Zadnje gradivo se je lep čas
uporabljalo za izvedbo šolskih
tekmovanj iz znanja iz raziskova-
nja Evrope in različnih tematskih
področij okolja. Nekaj zaključnih
državnih tekmovanj je potekalo
tudi v Murski Soboti. »Za okolj-
sko opismenjevanje otrok smo
vsako leto izdali nove pobarvan-
ke iz sklopa 'Mi in naše okolje',
in sicer o vodi, odpadkih, energiji
in skrbnem ravnanju z okoljem,«

poudarja Bogataj in dodaja, da so
od leta 1998 do leta 2014 vsako
leto izdali do pet tisoč pobarvank.
Letos bodo na 64 straneh s temat-
skimi področji zrak, voda, odpad-
ki, energija in promet izdali jubi-
lejno pobarvanko. Za slovenske
prvošolce vsako leto v nakladi do
50 tisoč izvodov izdajo »Moj prvi
šolski zvezek« z okoljevarstveni-
mi posvetili. Za najmlajše pa iz-
dajajo didaktične mape oziroma
igre. V okviru pomurskih ekošol
in slovenskega projekta Ekošola
kot načina življenja zavod vrsto
let vodi niz projektov dejavnosti
in pomaga pri razvoju nacional-
nega projekta ter s tem posredno
in neposredno pri nadaljnjem ra-
zvoju in pridobivanju ugleda Me-
stne občine Murska Sobota. Z in-
formiranjem o napredku Slovenije
pri vključevanju v EU je prevedel
in nadgradil kar troje edicij, na-
menjenih Evropskemu uradu za
uradne publikacije EU. Ob dvaj-
seti obletnici je Zavod PEC izdal
promocijski zloženki, v prostorih
knjižnice pa je bila na ogled po-
stavljena retrospektivna razstava
s pregledom tiskanih in elektronskih
del, ki jih je ta ustanova izdala
v tem času.

»Živimo v res lepem delu sveta. Na to moramo biti ponosni«

Ksenija Glažar

Foto: osebni arhiv

Kaj o življenju v Pomurju oz. naši občini menijo tisti, ki so dodobra okusili utrip velikih mest.

Bianca Marcelle Seckel se je rodila v Zimbabveju, Jose Antonio Morales pa v Peruju. Oba je v Mursko Soboto pripeljala ljubezen. In tukaj sta ostala. Ustvarila sta si družini, imata prijatelje in sta srečna. Aljoša Židana je študijska pot iz Murske Sobote ponesla v Berlin, a razmišlja o vrnitvi. Potovanja in življenje v tujini nam dajo priložnost videti svoj kraj v drugačni luči. Velikokrat nas naučijo tudi bolj ceniti to, kar imamo.

»V Pomurju pogrešam več pozitivnosti«

Bianca Marcelle Seckel prihaja iz drugega največjega mesta v Zimbabveju Bulawayo, ki ima približno 900 tisoč prebivalcev. Pred desetimi leti jo je v Mursko Soboto pripeljala ljubezen do Anina Švende. Ukvarjala se je z manekenstvom in bil leta 2003 izbrana za prvo spremljevalko miss Zimbabve. Potem je nekaj časa živela na Kitajskem, kar je bilo, kot pravi, zanimiva izkušnja. »Na Kitajskem se ves čas nekaj dogaja, sedem dni v tednu, 24 ur na dan. To je čisto druga kultura, preveč je ljudi, higiena je slaba,« pravi Bianca Marcelle. Spominja se prepovedi pljuvanja, ki je bilo takrat precej razširjeno. »V Zimbabveju je ravno obratno: tam je ritem življenja počasen, mor da celo prepočasen. Ljudje dela-

Aljoša Židan: »Življenje v Nemčiji me je naučilo bolj ceniti kraj, iz katerega prihajam. Tudi z razdalje je lepo videti, kako se mesto iz leta v leto bolj razvija.«

jo večinoma od osme ure zjutraj do četrte popoldne. Živijo iz dneva v dan. Delajo lahko marsikaj. Nekateri v sosednji Južnoafriški republiki kupujejo telefone in računalnike ter jih v Zimbabveju prodajajo. Ali pa prodajajo hrano ali zelenjavo na ulici. Seveda brez papirjev. Težava je tudi korupcija,« pravi sogovornica. Dodaja še, da je bil Zimbabve nekoč ena najmočnejših držav v Afriki, danes pa je z diktatorjem Mugabejem druga najrevnejša. »Kljub temu so ljudje optimistični, nasmejani in polni volje do življenja. Bolj so pozitivni. To pogrešam,« pravi Bianca Marcelle. »V Evropi je tempo življenja prav tako zelo hiter. Opažam, da ljudje več ne znajo živeti. Delajo le za to, da plačajo račune, pri tem pa pozabljajo na prijatelje in družino,« pravi. Ob prihodu v Mursko Soboto se spo-

minja, da so jo nekateri ustavljali na ulici in spraševali, zakaj ima tako kodraste lase, jo želeli pobožati ali se fotografirati z njo.

V Murski Soboti našel ustvarjalni prostor

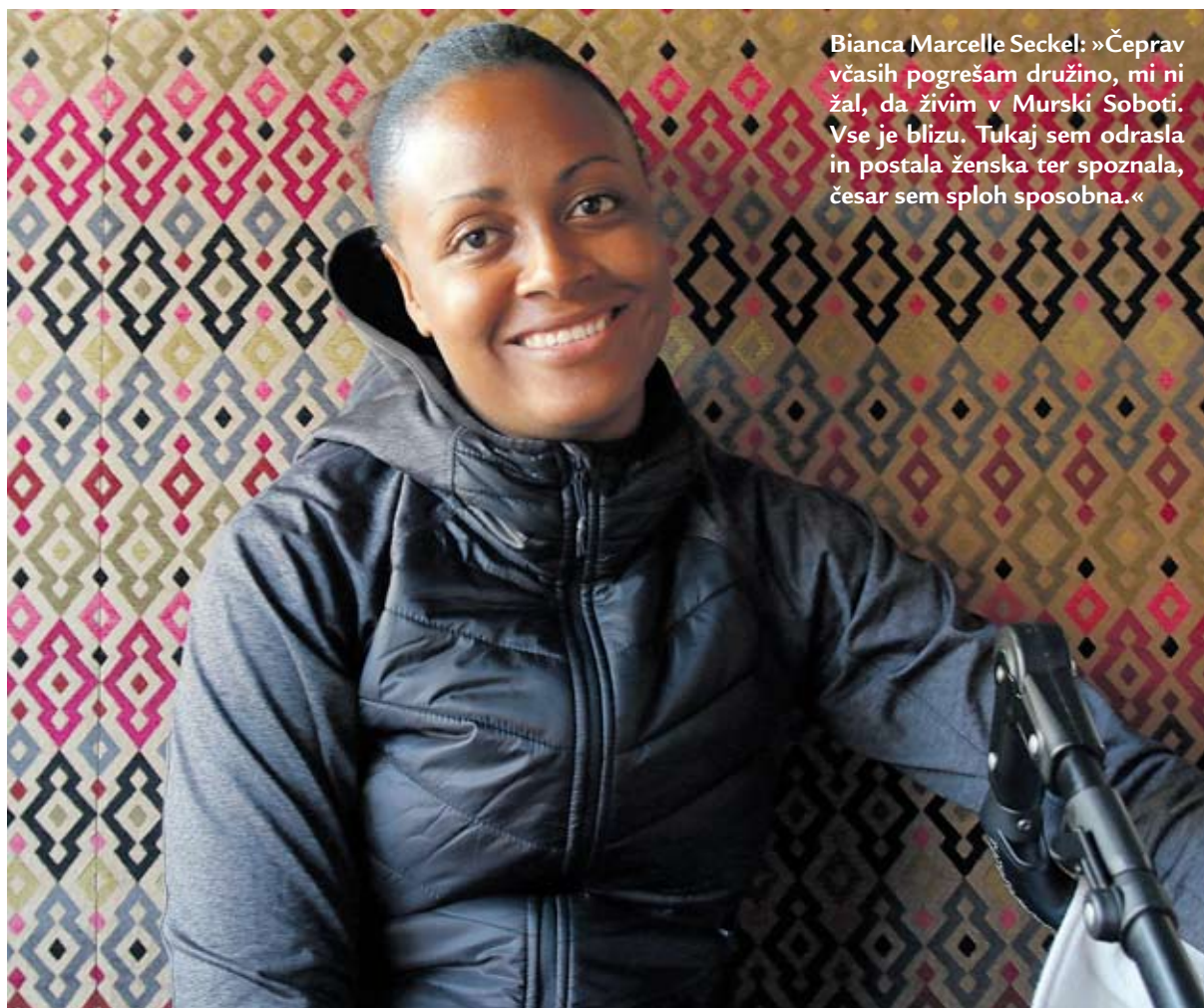
Jose Antonio Morales se je rodil in odraščal v Limi, glavnem mestu Peruja. V Slovenijo, kjer živi od leta 2002, je prišel zaradi Tatjane Kalamar. Z družino živijo v Noršincih. V Murski Soboti je našel izziv v odprtju prostora za coworking. V Peruju je delal

za Microsoft, nato je sledil srcu, kar ga je pripeljalo v Prekmurje. Z družino so dve leti živeli v New Yorku. Kljub dobro plačani službi z življenjem ni bil zadovoljen. Vrnili so se v Prekmurje in začeli znova. »Odkar živim v Sloveniji, se osebno in poklicno življenje stalno spreminja. Slovenija je idealna za vse, ki želijo vstopiti v podjetništvo. Življenje v Limi, New Yorku in Murski Soboti me je naučilo, da kakovost življenja ni odvisna od mesta, temveč od posameznika samega,« pravi Jose Antonio.

jekta za organizacijo Netzpölitik.org, ki se ukvarja z digitalnimi svoboščinami v družbi. Oktobra začenjam magistrski študij na isti univerzi in vzporedni študij informatike na Tehnični univerzi (Technische Universität),« razloži razloge selitve v Berlin. O Berlinu pravi, da je mesto nasprotij ter edinstveno po kulturni raznolikosti in raznolikosti načinov življenja na razmeroma majhnem območju. Osebno ga je Berlin pustil razdvojenega. »Po eni strani ponuja skorajda neomejen tok izo-

Jose Antonio Morales: »Zame in mojo družino je Murska Sobota idealna, saj nudi vse, kar potrebujemo za kakovostno življenje.«

Bianca Marcelle Seckel: »Čeprav včasih pogrešam družino, mi ni žal, da živim v Murski Soboti. Vse je blizu. Tukaj sem odrasla in postala ženska ter spoznala, česar sem sploh sposobna.«

Dodaja še, da bližina Dunaja, Budimpešte in Ljubljane v poslu pomeni zelo veliko. Daje priložnost spoznavanja vedno novih ljudi in s tem nove priložnosti. V Murski Soboti in Prekmurju pogreša lastnosti, ki so nujno potrebne za rast: zlasti iniciativnost in pozitiven odnos do tveganja. »Ljudje so ujeti v zelo neprijetno situacijo in ne vedo, kako jo rešiti: težko je najti dobra, zanimiva in inovativna delovna mesta, izogibajo se tveganju. Kot podjetnik se poskušam izogniti temu, da bi zapadel v pesimizem in cinizem, zato težave, ki jih srečujem na poti, rešujem sproti. Zato sem tudi sprejel izziv in v Murski Soboti odprl prostor za coworking.«

Židan: Družba je v Berlinu veliko bolj površinska

Aljoša Židan iz Murske Sobote zadnja tri leta živi v Berlinu, kjer na Univerzi umetnosti (Universität der Künste) študira komunikologijo. »Zadnji dve leti sem ob študiju v Berlinu delal kot tutor na inštitutu za avdiovizualne medije in v okviru študijskega pro-

braževalnih in kulturnih dogodkov, po drugi strani pa je utrip mesta tako hiter, da je družba veliko bolj površinska kot pa recimo v Sloveniji,« razloži. Po študiju in nekaj letih nabiranja izkušenj se želi vrniti v Slovenijo. »Če bo to Murska Sobota, se pustim še presenetiti,« dodaja mladi sogovornik. Na vprašanje, kako Mursko Soboto vidi od daleč, pravi, da so ga navdušili glasbeni večeri na Skritem dvorišču in Sočna vilica. Tudi Mikkovi dogodki dajejo mestu svežino. Želi si, da bi zaprli osrednji del Slovenske ulice in tam uredili območje za pešce. »Če bi občina poleg tega gostinskim obratom v tistem delu mesta ponudila boljše pogoje oziroma olajšave za najem prostorov, bi to bil po mojem mnenju velik korak v smeri oživitve mestnega središča.« Ob tem še dodaja, da si želi, da bi prebivalci mesta bolj svetlo gledali na razvoj regije, saj živimo v res lepem delu sveta in moramo biti na to ponosni. »Če sam kdaj pozabim na to, me na to vedno znova spomni kak prijatelj iz tujine, ko pride na obisk.«

Kraj, kjer popotnik zagotovo ne more dobiti morske bolezni

Aleksandra Grah

Krajevna skupnost Kupšinci, nekoč tudi Kopšinci (madžarsko pa Murahalmos), bi po anekdoti naj ime dobila po treh »küpih« hiš, iz katerih je postopoma zraslo naselje.

Naselje s 107 gospodinjstvi in 361 prebivalci obdaja odprta ravnina, ki jo na severu ob reki Ledavi pretrgajo logi, imenovani Ledavski les, na jugu pa potok Dobel in Črnske meje. V krajevni skupnosti je avtohtonih prebivalcev zgolj polovica, preostali so se v zadnjih tridesetih letih, ko je bilo preseljevanje v največjem razcvetu, tja preselili. Mnoge je privabila ravnica z bližino Murske Sobote, med njimi tudi sedanjega predsednika Jožefa Recka, ki pravi, da je to bil čas, ko so se Goričanci na veliko selili v bližino Murske Sobote in tukaj tudi ostali. Prvotno so Kupšinci spadali v veliko KS Černelavci, ki je združevala še Puščo, Veščico in Polano, šele z letom 2001 pa naselje nastopi kot samostojna krajevna skupnost. Kupšinci so tudi edini kraj, kjer popotnik skoraj zagotovo, kot se rad pošali Recek, ne more dobiti morske bolezni, saj so pločniki urejeni po avstrijskem sistemu – brez vzpetin, kar pomeni, da so pločniki v višini cestišča.

Za uresničevanje razvoja krajevne skupnosti skrbi ekipa, ki jo sestavljajo predsednik Jožef Recek, podpredsednik Mitja Kovačič ter člani Tomaž Šiftar, Ludvik Škaper (manjka na sliki) in Igor Makari.

Ob vaškem domu je teniško igrišče, ki še ni dovolj izkoriščeno.

Stara šola središče vasi

Osrednji objekt vasi, zgrajen leta 1887, v katerem sta pouk obiskovala dva razreda šolarjev, je stara šola, okoli katere je urejeno športno-rekreacijsko središče, ki je tudi osrednje mesto družabnega dogajanja. Recek, ki krajevno skupnost vodi že tretji mandat, pravi, da so si v tem mandatu postavili nalogo, da vaškemu domu oziroma stari šoli, kot pogovorno pravijo, vdihnejo dušo. Tako so že v lanskem letu ob podpori Mestne občine Murska Sobota uspeli nabaviti notranjo opremo vaškega doma, kjer se odvijajo številne kulturne in zabavne prireditve, osrednja prireditev se odvija ob 8. marcu, v jesensko-zimskem času pa dvakrat tedensko poteka terapevtska vadba. V okviru vaškega doma so en prostor oddali sodobnemu umetniku, preostali del športno-rekreacijskega centra pa upravlja športno društvo. Ob domu je tudi teniško igrišče, ki po besedah predsednika še ni dovolj izkoriščeno. ŠD KMN Kupšinci, ustanovljeno leta 1974 na pobudo takratne mladine, od leta 2009 deluje v Ravenski ligi malega nogometa. Kot pojasnjujejo v organizacijskem odboru, so člani večkratni prvaki pokalnega tekmovanja. Leta 1995 je bila ustanovljena sekcija veteranov, ki prav tako nastopa v veteranski ligi malega nogometa. V društvu, ki je leta 2007 dobilo lasten grb, tesno povezan z imenom kraja, saj vključuje tri »küpe«, vijolice, ki simbolizirajo

barvo dresov, in letnico ustanovitve, je vključenih okrog 60 članov.

Tradicija malega rihtarja

Vas se ponaša z bogato 70-letno tradicijo sklicevanja sestankov, zborov vaščanov in drugih pomembnih obvestil o dogodkih v vasi z bobnarjem, ki je dogodke oznanjal z značilnimi besedami »na znanje se da«. Ta tradicija se je prekinila z zadnjim bobnarjem Francem Makarijem, ki je dolga leta opravljal funkcijo malega rihtarja v vasi. Zdaj je kot posebna tradicija ostala v spominih bogate kulturne dediščine. V KS Kupšinci deluje tudi prostovoljno gasilsko društvo, ki je v letošnjem letu obeležilo 80. obletnico delovanja. Večje dosežke je beležilo v povojnih letih, ko so se opremili s sodobno opremo in mehanizacijo. V vasi stoji tudi neoromanska kapela iz leta 1925, ki je bila delno obnovljena leta 1985 in nazadnje ob 80. obletnici leta 2005. Postavili so jo večinoma s prostovoljnim delom. Po pričevanjih starejših prebivalcev so malto kar na glavi nosile ženske. V kapeli delujeta zvonova, ki naznana dobro jutro, opoldne in večerni počitek. H Kupšincem, ki so tudi ena redkih krajevnih skupnosti brez trgovine in gostilne, spada še t. i. kamenšnica ob občinski cesti med Kupšinci in Tropovci, ki je po besedah predsednika prijetno zbirališče kolesarjev, pešcev in drugih popotnikov, ki želijo uživati v čudovitem sproščujočem okolju.

Dobro prakso iz Murske Sobote prenesti na celotno Pomurje. Tujina jim laska

Ksenija Glažar

Ob sedmi obletnici Hiše Sadeži družbe, ki spada pod Slovensko filantropijo, je strokovni vodja Darko Krajnc predstavil delovanje organizacije in načrte za prihodnje.

»K nam prihajajo zaposleni, upokojeanci, šolarji, brezposelni, ljudje različnih narodnosti, ljudje s posebnimi potrebami in psihosocialnimi težavami, torej različne skupine ljudi,« pravi Krajnc. V sedmih letih delovanja jih je obiskalo okrog petintrideset tisoč obiskovalcev. V njihovi bazi je okrog šest tisoč tristo različnih uporabnikov. Lani je 120 prostovoljcev opravilo štiri tisoč šest ur prostovoljnega dela, za kar so jim še posebej hvaležni. »Vsak, ki pride, nas vpraša, kako lahko pomaga,« dodaja Krajnc. Uporabnikom, prostovoljcem in zaposlenim namreč omogočajo, da povedo, kaj bi spremenili ali novega ponudili. S prijavo na razpis za večgeneracijski center želijo v prihodnjem

Aleksander Jevšek in Darko Krajnc. Slednji pravi: »Smo vzgled mnogim, ki prihajajo k nam po informacije.«

letu ob pomoči partnerskih organizacij delovati na več različnih lokacijah, predvidoma v Gornji Radgoni, Lendavi, Ljutomeru in na Goričkem. Podobne vsebine želijo razširiti tudi v bolj oddaljene kraje, kjer imajo ljudje težave z

mobilitnostjo. »Če bomo na razpisu uspešni, želimo pridobiti tudi novo vozilo, s katerim bomo dejavnost približali ljudem. Ljudje lahko namreč tudi doma ohranijo stike z drugimi ljudmi,« še dodaja Krajnc.

Prostovoljec Zlatko Horvat, 23 let:

»Prostovoljec sem že štiri leta. Hišo Sadeži družbe obiščem skoraj vsak dan. Vodim bobnarsko delavnico, rad pa priskočim na pomoč tudi na drugih področjih. Zelo sem vesel in ponosen, da sem prostovoljec.«

Med najboljšimi dvajsetimi socialnimi projekti v Evropi

»Smo vzgled mnogim, ki prihajajo k nam po informacije, kako ustanoviti in zagnati tak center. Obiskali so nas že tudi iz tujine,« pravi Krajnc. Dodaja še, da so se med 500 evropskimi socialnimi projekti uvrstili med najboljših dvajset. Delovanje Hiše Sadeži

Prostovoljec Dominik Golob, 50 let:

»V Hiši Sadeži družbe vodim delavnico družabnih iger in namizni tenis. Prostovoljec sem že od samega začetka delovanja hiše. Pritegne me družba, ki smo jo ustvarili na delavnicah. Postalni smo dobri prijatelji in se radi družimo. Mesečno prostovoljstvu posvetim približno dvajset ur, prostovoljstvo pa mi pomeni druženje. Tako nekaj naredim zase in za druge.«

družbe podpira tudi Mestna občina Murska Sobota. Medgeneracijsko prostovoljsko udejstvovanje namreč prispeva k izboljšanju kakovosti življenja posameznikov in družbenih skupin.

Prvak, ki ga navdihuje šef Tesle

Ksenija Glažar

Umirjen fant, ki se nerad hvali, se je udeležil že več geografskih olimpijad, na katerih je Slovenijo vedno zelo dobro zastopal. Zaradi predpisov se letos ni mogel udeležiti geografske olimpijade v Pekingu. Kljub mladosti o prihodnosti razmišlja zrelo ter se nekoč želi vrniti v pokrajino ob Muri k družini in prijateljem. »V srednji šoli sem se dvakrat udeležil geografske olimpijade: prvič v Krakovu na Poljskem leta 2014, kjer sem prejel bronasto medaljo, in drugič leto dni pozneje v Tveru v Rusiji, kjer sem dosegel srebrno medaljo. Letos sem se udeležil še regionalne geografske olimpijade v Zvorniku v Srbiji in osvojil srebrno priznanje,« pravi 19-letni mladenič. Kot letošnji absolutni državni prvak iz geografije med srednješolci se ni mogel udeležiti geografske olimpijade v Pekingu. Predpisi namreč narekujejo, da se lahko vsak tovrstnih tekmovalcev udeleži le dvakrat, in to število je Matjaž že dosegel. Zlate medalje v Sloveniji še ni dobil nihče, zato njegovi uspehi ostajajo med najvidnejšimi. »Videli smo bližnje kraje.

Kot srednješolec se je udeležil še tekmovanj iz matematike, logike, razvedrilne matematike in fi-

Kljub temu da je na mednarodnih tekmovanjih v geografiji dosegel številne zavidljive rezultate, o poklicni poti razmišlja trezno in zrelo. Prednost daje perspektivnosti in zaposljivosti. »Če bi po zaključku študija dobil zaposlitev s področja geografije, bi jo seveda šel študirat. Najbolj blizu sta mi prostorsko planiranje in urbanizem,« razmišlja. Vendar v tem v Pomurju ne vidi možnosti za zaposlitev. Zato se je raje odločil za študij mehatronike. »Ta študij sem izbral zaradi boljše perspektive in zaposljivosti, področje pa me tudi zelo zanima. Že od nekdaj sem rad spremljal televizijske oddaje s področja tehnike, v katerih so prikazovali, kako je kaka stvar narejena in kako deluje. Matematika in fizika, ki sta tukaj pomembni, sta me vedno zanimali, prav tako me zanimata avtomatizacija in robotika,« še dopolni svoje razmišljanje.

Naučiti otroke živeti življenje

Aleksandra Grah

Mlada likovna pedagoginja Doroteja Gomboc je z odprtjem salona Bella ustvarila prostor, v katerem bodo otroci in mladostniki z ustvarjanjem krepili čut do umetnosti, sočloveka in narave.

Kot pravi mlada umetnica, se je povpraševanje po unikatnih umetniških izdelkih v zadnjem času občutno povečalo. Tudi v tem se skriva razlog, da si je uredila poseben prostor za ustvarjanje. V salonu na Ulici Štefana Kovača v Murski Soboti se bodo odvijale delavnice za dve starostni skupini, in sicer bodo otroci od prvega do petega razreda vključeni v likovno delavnico, kjer bo poudarek zlasti na razvoju fine motorike, samostojnosti in izkustvenem učenju. Delo bo potekalo v majhnih skupinah s poudarkom na individualizaciji. Starejšim otrokom in mladostnikom bo na voljo šola risanja in slikanja. Glavna namena tega programa sta, kot pravi Gombočeva, razvijanje talenta, osebne rasti, samostojnosti, odgovornosti in čuta za estetiko ter priprava za preizkus nadarjenosti za vpis v določene srednje šole. Likovne delavnice bodo potekale dve strnjeni šolski uri tedensko, šola risanja in slikanja pa na teden dve strnjeni polni uri.

Naj se ljudje sprostijo

Salon ponuja umetniške slike, otroške in mladinske slike, uporabne unikatne izdelke (masivne lesene prstane, svilene rute, lesene pladnje, vaze, skrinjice, ure itd.). Po naročilu izdelava tudi stenske poslikave različnih motivov (npr. risanih

Doroteja Gomboc: »Namen poučevanja ni samo podajati snov, ampak naučiti otroke živeti življenje in jim ozavestiti pomen vsega okrog njih.«

Salon Bella se nahaja na Ulici Štefana Kovača v Murski Soboti.

junakov) ter osebna in poslovna darila. Likovna pedagoginja pravi, da namen poučevanja ni samo podajati snov, ampak naučiti otroke živeti življenje in jim ozavestiti pomen vsega okrog njih, da bi to čim kakovostneje unovčili v življenju. Ravno zaradi tega se je odločila za ta doslej

največji življenjski projekt – salon Bella. V prihodnje načrtuje ustanovitev delavnice za odrasle, pri čemer ne bo pomembno predhodno znanje. »Namen tega programa bo, da se ljudje sprostijo, pridejo v stik s sabo in s tem naredijo nekaj dobrega zase,« še poudari Gombočeva.

Po sledih najlepše secesijske zgradbe v Pomurju

V Pokrajinskem muzeju Murska Sobota so na družinski delavnici predstavili eno najlepših secesijskih zgradb v Pomurju in izdelovali njen značilen okras – čebelice. Stavba, ki še danes središču Murske Sobote daje prepoznavno podobo, je bila zgrajena leta 1907 kot poslopje hranilnice južnega dela Železne županije. Secesijska stavba poleg izjemne arhitekture še danes izstopa po okraških na pročelju, ki se pojavijo v podobi čebel, nosilk simbolnih pomenov bančništva, ki so varčnost, marljivost in bogastvo. Na muzejski delavnici, s katero so se poskušali tej mogočni zgradbi približati in ki jo je vodila Mateja Huber, so po šabloni izdelovali čebelice. / Aleksandra Grah

Študenti gredo na KUL-turo

V soboto, 15. oktobra, bo Klub prekmurskih študentov pripravil tradicionalno prireditev KUL-tura!, projekt, s katerim skušajo mladim približati različne plati kulture, razširiti njihova obzorja in jih obenem tudi zabavati. V Dvorcu Rakičan se bo dogajanje začelo ob 13. uri, ko bodo odprli razstavo mladega grafičnega oblikovalca Črta Justa. Ob 17. uri bo potekal projekt »20 za 20«, katerega cilj je osnovne šole obdariti z glasbili in tako mladim omogočiti zgodnjo glasbeno izobrazbo. K sodelovanju so povabili mlade glasbenike murskosoboške glasbene šole. Nato bo Nuša Jošar predstavila slikanje z afriškim barvilom kana, poznavalec kave Matej Martel Režek pa različne kulture priprave in pitja kave. Sara Recsek, ki se je kot prostovoljka udeležila letošnjih olimpijskih iger, bo predstavila Brazilijo, za konec dneva pa bo s koncertom poskrbela etno-jazzovska glasbena skupina džeZZva. / Karlo Vratarič, foto: arhiv džeZZve

Večernica zasijala Petru Svetini

V murskosoboškem Gledališču Park so ob zaključku srečanja slovenskih mladinskih pisateljev Oko besede podelili nagrado Večera

za najboljše otroško in mladinsko izvirno leposlovno delo preteklega leta. Podelitev je potekala v soorganizaciji podjetja Večer, revije Otrok in društva Argo. Za obilo humorja in dobre volje na prireditvi sta poskrbela znan voditeljski par Janez Škof in Gojmir Lešnjak - Gojc, prvi se je občinstvu predstavil tudi s prepoznavno harmoniko v zasedbi skupine Čompe. Letos se je žirija odločala, kot je na podelitvi povedala Petra Vidali, med res dobrimi knjigami. Zmagovalec Peter Svetina jih je prepričal z zbirko zgodb »Kako zorijo ježevci«, ki so jo izdali pri založbi Miš. Po mnenju komisije so Svetinovi ježevci oziroma njegova zbirka nonsensnih živalskih zgodb, v katerih prevladujejo humorne jezikovno-predstavne domislice in igrivi preobrati, v izvrstni berbi izvrstnih knjig najbolj prepričali. Svetina je ob podelitvi večernice bil kratek in jednat: »Z ježevci je treba delati v rokavicah in jih brati z glavo.« / Aleksandra Grah, foto: Ksenija Glažar

MALI VELIKI MIKK

ODER

RAZPIS ZA MLADE NEUVELJAVLJENE GLASBENE SKUPINE

31.10.16 | ROK ZA ODDAJO

26.11.16 | NASTOP V MIKKU

WWW.MIKK.SI

PUNK FUNK

Odbojkarice s pomlajeno ekipo ciljajo na drugo ligo

Ta petek, 14. oktobra, ob 19.15 murskosoboške odbojkarice čaka druga tekma v novi sezoni. Pomerile se bodo z ekipo Svolley Radlje, dvboj bo na OŠ II Murska Sobota.

Karlo Vratarič

Oktobra se je začela nova odbojcarska sezona, poleg moške ekipe, ki nastopa v prvi ligi, pa ima Murska Sobota v tretji ligi tudi ženski klub, ki si želi napredovanja v višjo ligo.

ŽOK Murska Sobota nastopa v vzhodni skupini tretje lige, lani pa je klub zasedel drugo mesto za nepremagljivo ekipo Svolley Vuzenica, ki je sezono zaključila brez poraza. »Ciljamo na uvrstitev v prvo

polovico lestvice, pri čemer si v najboljšem primeru obetamo osvojitev prvega mesta in uvrstitev v drugo ligo. V letošnjem prvenstvu sodelujejo tudi nove ekipe, v novo sezono pa vstopamo motivirani in pozitivno naravnani,« pravi trener Davorin Čeleš.

Ekipa pomlajena

Klub je doživel kar nekaj sprememb, odhode pa bodo skušali nadomestiti z igralkami iz klubskih vrst. »Štiri igralkе so klub zapustile, ena nepričakovano. Ne glede na to je igralska zasedba dobra, ekipa je pomlajena, ena igralka se vrača po poškodbi. Težavo imamo

samo na mestu podajalke, saj imamo zanj samo eno igralko. V ekipi smo zamenjali nekaj igralnih mest, za zdaj pa kaže, da so bile odločitve dobre. Več bo seveda pokazal čas,« meni Čeleš. Odbojkarice so del priprav opravile na Rogli, kjer so čas izkoristile za uigravanje in uresničevanje taktičnih zamisli. Sprva je bil poudarek zlasti na hitri igri v napadu in bloku, pozneje pa so več pozornosti namenili še sprejemu. Trener je zadovoljen z delom igralk na pripravah, saj so trenirale zavzeto, poudarek pa so dali še medsebojnemu razumevanju, druženju in kohezivnosti ekipe, kar jim je po besedah Čeleša tudi zelo dobro uspelo.

V Murski Soboti ponovno ženska članska košarka

Karlo Vratarič

Foto: arhiv ŽKK Pomurje

Po štirih letih brez ženske članske košarke v Murski Soboti bomo to jesen znova lahko navijali za ŽKK Pomurje. A ne v drugi slovenski ligi, ki je sploh ne bo, temveč v mednarodni Extra ligi.

Nazadnje so članice igrale v sezoni 2011/2012, in to v prvi ligi, nato pa je sledil štiriletni mrk. Kot so nam pojasnili v klubu, je vzrokov več in niso samo finančne narave. Spopadali so se namreč tudi z večjimi kadrovskimi težavami. Ker so Pomurke vedno imele razmeroma mlado ekipo in je mnogo igralk odšlo študirat v univerzitetna mesta, niso mogle usklajevati študija ter treningov v Murski Soboti in tekem ob koncih tedna.

Poligon za kaljenje mlajših igralk

Klub je kljub temu uspešno deloval z mlajšimi selekcijami, zdaj pa se je vodstvo odločilo obuditi tudi člansko ekipo, čeprav Košarkarska zveza Slovenije druge lige ne organizira več. »Odločitev zveze, da ne podpira druge lige, ki je

realno bistveno cenejša in tekmovalno bolj zanimiva liga, je nekatere klube prisilila v razmišljanje o novih rešitvah. Na pobudo nekaterih klubov smo se odzvali tudi v Murski Soboti, saj je nova liga po eni strani cenovno sprejemljiva, po drugi strani pa dokaj izenačena in tako dober poligon za kaljenje mlajših igralk,« nam je povedal Denis Čeh. V Extra ligi bo nastopilo šest klubov iz Slovenije, pridružila pa se bosta še avstrijski Celovec in hrvaški Vindi iz Varaždina.

Načrti so dolgoročni

Košarkarice Pomurja ciljajo na sredino lestvice, glavna naloga pa je stabilizirati člansko ekipo in mlajšim košarkaricam zagotoviti igranje tudi po koncu srednje šole. »V ligo vstopamo, ker želimo žensko člansko košarko dolgoročno

Denis Čeh, predsednik ŽKK Pomurje:
»Odločitev zveze, da ne podpira druge lige, ki je realno bistveno cenejša in tekmovalno bolj zanimiva liga, je nekatere klube prisilila v razmišljanje o novih rešitvah. Na pobudo nekaterih klubov smo se odzvali tudi v Murski Soboti, saj je nova liga po eni strani cenovno sprejemljiva.«

vrniti na pota, ki si jih s skoraj sedemdesetletno tradicijo zasluži. Še vedno je glavni cilj kluba pridobivanje članstva v mlajših kategorijah, kjer dekleta dosegajo izjemne rezultate. Članska ekipa bi v prihodnjih letih tako dobila tudi kakovostne igralkе iz lastnega kadra,« meni Čeh.

Pomagale bodo tudi izkušene

Igralski kader, ki ga vodi Slavko Domjan, bo sestavljen iz lastnih mladinskih in kadetskih igralk, ki se jim je priključilo nekaj deklet, ki so v preteklosti že uspešno nastopala za klub. To so Alja Samec, Natalija Rebrica, Sara Hašaj in Maša Črnko. Upajo, da bodo hitro ujele staro formo in da bodo mlajšim dekletom pomagale z izkušnjami. Ob tem težavo predstavlja dejstvo, da so nekatera dekleta že zaposlena in imajo zato manj časa za dober trening.

Novi obrazi za nove zmage?

Karlo Vratarič

Foto: Aleš Cipot

Kader murskosoboškega prvoligaša Panvite Pomgrada bo v novi odbojcarski sezoni nekoliko spremenjen. Klub je zapustila peterica, prav toliko pa je tudi novincev.

Murskosoboški odbojkarji so preteklo prvenstvo zaključili na zelo dobrem tretjem mestu, uvrstili pa so se tudi na zaključni turnir pokala Slovenije. Za nagrado so letos zaigrali v dveh evropskih tekmovanjih – pokalu CEV Challenge Cup in srednjeevropski ligi. V novi sezoni si v prvi vrsti želijo z igro zadovoljiti obiskovalce in ljubitelje odbojke, tekmovalne cilje pa si bodo zastavljali iz tekme v tekmo. V državnem prvenstvu, ki bo potekalo vse do maja, si želijo uvrstitve v Modro skupino, saj želijo obdržati stik z vrhom slovenske odbojke in se boriti tudi za odličja.

Eni prišli, drugi odšli

Tudi zato so se pred novo sezono primerno okrepili. Kot podajalec bo barve kluba zastopal Jure

Druga tekma državnega prvenstva za odbojkarje Panvite Pomgrada bo to soboto, 15. oktobra, ob 19.00 v dvorani OŠ I Murska Sobota. Njihov nasprotnik bodo Hoče.

Kasnik, ki je v Mursko Soboto prišel iz OK Maribor. Kljub mladosti – star je 23 let – je zbral že nekaj medalj. Z ACH Volleyem je postal državni in pokalni prvak Slovenije, s klubom SK Posojilnica Aich Dob pa avstrijski podprvak. Edini tujec v klubu bo izkušeni Srb Vladan Đorđević. Triintriidesetletni sprejemalec ima za sabo bogato kariero, saj je igral v Srbiji, Avstriji, Grčiji, Turčiji, Združenih arabskih emiratih in na Cipru, od koder je prišel v Mursko Soboto. Na mestu libera bo igral Primorec Jan Gašparin, ki je v preteklosti igral za Marchiol, naza-

dnje pa je bil član kluba Go Volley. Enaindvajsetletnik je leta 2014 bil član mladinske reprezentance, ki je na evropskem prvenstvu zasedla četrto mesto. V klub sta se vrnila še dva igralca, in sicer 19-letni libero Jaša Ratkai, ki je pred tremi leti s profesionalnim igranjem prenehal zaradi poškodbe, vrnil se je tudi 19-letni Jaka Banič, ki v Mursko Soboto prihaja po enoletnem kaljenju v tretji ligi pri Radencih. Klub so zapustili Blaž Grabar, ki je zaradi poškodbe zaključil kariero, Tine Kvas, Dejan Pelemiš, Rok Menih in Bine Fridrih.

Na rallyju uspešni tudi Sobočani

Sredi septembra je na poligonu varne vožnje Španik v Murski Soboti in na cestah v okolici mesta potekal tradicionalni avto moto rally Vse za varnost v prometu. Tudi letos sta prireditev pripravili Združenje šoferjev in avtomobilistov Murska Sobota ter Društvo paraplegikov Prekmurja in Prlekije. Tekmovanja se je udeležilo 27 motoristov in avtomobilistov iz Bosne in Hercegovine, Hrvaške in Slovenije. Tudi letos so imeli na njem paraplegiki odprto državno prvenstvo. Med udeleženci so bili uspešni tudi vozniki iz Mestne občine Murska Sobota. Med paraplegiki z avtomobili je tretje mesto zasedel Bojan Ciman, na šesto pa se je uvrstil Franc Borovnjak, oba iz Murske Sobote. Med preostalimi tekmovalci je bil z motorjem z bočno prikolico Rudolf Kovač, prav tako iz Murske Sobote, zmagovalec v svoji kategoriji. Med avtomobilisti oziroma z avtomobili, izdelanimi do leta 1975, je drugo mesto zasedel Drago Kočar iz Črnelavcev, med avtomobilisti z letnico izdelave po letu 1975 pa je zmago slavil Štefan Žibrik iz Markišavcev. / Geza Grabar

Pomurska prvaka v atletiki OŠ II in murskosoboška gimnazija

Atletski stadion pri Osnovni šoli I je bil zadnje septembrsko sredo prizorišče ekipnega pomurskega prvenstva v atletiki za osnovne in srednje šole. Zanimivo tekmovanje je privabilo 264 mladih atletov. Med osnovnošolci je v konkurenci starejših dečkov zmagala OŠ II Murska Sobota, na drugo mesto se je uvrstila OŠ Gornja Radgona, na tretje pa OŠ I Murska Sobota. Med starejšimi deklicami je bila prav tako najboljša druga murskosoboška devetletka, druga je bila ekipa prve osnovne šole, tretja pa OŠ Gornja Radgona. V skupni razvrstitvi osnovnošolskih ekip je pomurski prvak postala OŠ II, druga je bila OŠ I, obe iz Murske Sobote, tretje mesto pa je zasedla osnovna šola iz Gornje Radgone. Med srednješolci je bila med dijaki najboljša Srednja zdravstvena šola iz Rakičana pred Gimnazijo Murska Sobota in Ekonomsko šolo Murska Sobota. Pri dijakih so bile zmagovalke dijakinje Gimnazije Murska Sobota pred zdravstveno in ekonomsko šolo. V skupni razvrstitvi srednjih šol je bila zmagovalka Gimnazija Murska Sobota pred Srednjo zdravstveno šolo Murska Sobota in Ekonomsko šolo Murska Sobota. / Geza Grabar

Štorklje poletele pred zimo

Ekipa ameriškega nogometa Murska Sobota Storks je zaključila s prvim delom sezone v drugi ligi. V štirih tekmah so zabeležili eno zmago (40:0 proti ekipi Werewolves) in tri poraze (0:8 z ekipo Silverhawks 2, 10:18 z moštvom Gold Diggers in 6:24 proti ekipi Alp Devils). Fantje so se na vseh srečanjih srčno borili in v prvi vrsti nabirali prepotrebne izkušnje za naslednje tekme. / Foto: Marko Štumpf

Kako dobri so v orientaciji?

Geza Grabar

Med več kot 60 tričlanskimi ekipami, ki so na začetku septembra sodelovale na letošnjem regijskem tekmovanju v orientaciji, ki je bilo v Rogašovcih, je bilo kar deset ekip iz Gasilske zveze MO Murska Sobota.

V konkurenci pionirjev (18 ekip) so bili murskosoboški (Lan Ouček, Filip Prša in Gašpar Banfi) enajsti, rakičanski (Mark Durič, Vid Vouri in Lara Šebjan) pa dvanajsti; med pionirkami (16 ekip) se je ekipa Rakičan 2 (Mia Topovšek, Maša Farič in Maruša Durič) uvrstila na četrto mesto, ekipa Rakičan 3 (Nika Režonja, Anja Skalič in Neja Vouri) na dvanajsto, ekipa Rakičan 1 (Deja Borovič, Neli Režonja in Tjaša Vukan) na trinajsto in ekipa Murske Sobote (Eva Berke, Iva Ouček in Ajda Ouček) na petnajsto mesto. Murskosoboški mladinci (Domen Kerčmar, Blaž Prša in Štefan Lednik) so bili med 23 ekipami trinajsti, rakičanski (Niko Zver, Tadej Vukan in Lovro Rep) pa petnajsti. Med mladinkami (10 ekip) je bila Murska Sobota (Gaja Matič, Melanie Vnuk in Nateja Stanšek Luco) peta, v konkurenci pripravnikov pa je ekipa iz PGD Rakičan (Metka Vratar, Maja Bagari in Samuel Fleisinger) pod mentorstvom Srečka Černele zmagala, zato so se sredi prejšnjega meseca udeležili državnega tekmovanja na Golteh. Tam so v težkih tekmovalnih pogojih (visoka nadmorska višina ter slabo in hladno vreme) pristali na 25. mestu.

Usposabljanje v bioplinarni

Geza Grabar

V mesecu oktobru, ko že po tradiciji tudi na ravni Gasilske zveze MO Murska Sobota potekajo številne preventivne akcije gasilcev s področja zaščite, reševanja in pomoči, je bila prva že izvedena.

In sicer je bilo najprej na vrsti teoretično in praktično usposabljanje z vajo za ravnanje z nevarnimi snovmi. Zanj je bil izbran kompleks Panvitine bioplinarne Jezera pri Rakičanu. Kot je povedal predstavnik organizatorja usposabljanja in poveljnik murskosoboške gasilske zveze Franc Olaj, je bil cilj usposabljanja seznaniti operativne člane gasilskih društev druge kategorije večplasten. V to skupino sodijo društva iz Rakičana, Bakovcev in Črnelavcev, najprej pa so se njihovi člani seznanili z nevarnimi snovmi, ki jih po cesti ali železnici prevažajo čez območje mestne občine, nato s tehničnimi sredstvi, ki se uporabljajo ob tovrstnih nesrečah, potem s postopki prenosa ter na koncu še z načini sanacije območja ob nesrečah razlitja ali eksplozije. Z vajo so nenapovedano z alarmiranjem iz murskosoboške izpostave Republiškega centra za obveščanje preverili odzivnost društev druge kategorije, prek sistemov zvez časovno spremljali njihovo komunikacijo ter ugotovili navzočnost aktiviranih gasilcev operativcev v popolni osebni zaščitni opremi na ciljni točki, to je na dvorišču bioplinarne Jezera.

Foto: Ksenija Glazar

										AVTOR: JANEZ DONŠA	STARI ANGLEŠKI OVČAR	TERME BLIZU PADOVE	MLINSKO KORITO, ROJA	FILIPINSKA POLITI- ČARKA MARCOS	JEZNOST, RAZDRA- ZENOST
										MEHKA LAHKA KOVINA (Ba)					
										AMERIŠKI PRED- SEDNIK (BARACK)					
										RDEČA KOVINA (Cu)					
										ŠTOR ZA SEKANJE DRV					
										ANDREJ OSTERMAN REDNI PREGLED STROJEV			DOUGLAS SIRK		
													SEČ (VULG.)		
	POTRTOST, ŽALOST, NOST	MEHANI- ZEM ZA LAŽJE OBRAČUNJE VOLANA	TRŽNICA	OKENSKA NAVOJ- NICA, ROLETA	CENJENA MORSKA RIBA	EMENTA- LEC, GAVDA, PARMEZAN	OCENA DOBRO					TVORBA V PANJU			
							TANJA ZGONC					IME GOSPE BOVARY			
SNAJPE- RIST														DROGA IZ NEZRE- LEGA MAKA	V STRUGI TEKOČA VODA
UPORABA NASILJA V POLITIČNE NAMENE											PRVOTNI NOVOZE- LANDEC				
CERKVENI GLASBE- NIK							ZORAN OGRINC				EVROPSKO GOROVJE KITAJSKA UTEZNA MERA				
ŽARE VREZEC			OSKAR DANON DEŠKAR NA SNEGU KOŠIR			ANGLEŠKA MERA, POL LITRA BARBIKIN FANT					HOKEJIST ZUPANČIČ DOMAČIN IZ MESTA OB SAVINJI				
MESARSKI PRIBOR				PRED- PLAČILO JED IZ RIZA IN MESA											
EGIPT. IGRALEC SHARIF					DRŽAVNIK MORALES						DOTIK ŽOGICE NA MREŽI KOVINSKO TOLKALO			NIZOZEM- SKI TABLOID	KRAJANKA
STARO- STNA OSLABE- LOST											METALNA VRV Z ZANKO				
TARJA HALONEN			ŽELJKO OBRADO- VIČ AZIJSKO LUDSTVO			NAŠA PESNICA (VIDA)								TEJA BELAK NIGERIJS- KA VALUTA	
KEMIČNO NEDELJIV DELEC SNOVI						KENIJSKI VODITELJ (DANIEL)	REVEŽ, SIROMAK								
OPERNI SPEV						SEATOV MODEL									
PAPEŽEV LETNI DOHODEK					ZNANA ČEBELICA						JAPONSKA TENISAČICA (KURUMI) MESTO NA KJUSUJU				
					ZIMSKI HLAD									GLAVNA TIROLSKA REKA ENRICO LETTA	
AMERIŠKA IGRALKA (WEST SIDE STORY)															
IZABELA KRAJŠE			... DE JANEIRO				POLJSKI DRŽAVNIK (EDWARD) VOJKO VIDMAR								
SLIKARKA SANTEJ			CELJE			PESNICA MAKARO- VIČ									
FRANC. ALPSKI SMUČAR (SEBA- STIEN)						VEŽA PRED DVORANO									
										STIRNEN - rumeni nizozemski tabloid AMIEZ - francoski smučar (Sebastien) ABANO - terme pri Padovi					

Geslo križanke, svoje ime in priimek ter naslov nam pošljite do 5. novembra 2016 na naslov: Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota, s pripisom: Za križanko

Nagrajenec iz prejšnje številke:
Marija Ropoša, Lendavska 59, 9000 Murska Sobota
Žrebanje je bilo opravljeno v studiu TV IDEA.

AP MS d.d.
Bakovska ulica 29a
9000 Murska Sobota

NAGRADA: 1x darilni bon v vrednosti 30,00 EUR za razpisni izlet ali potovanje, ki je v organizaciji Turistične agencije Klas.

Izžrebani nagrajenec se z obvestilom, ki ga prejme s strani Mestne občine Murska Sobota, oglasi v poslovalnici Turistične agencije Klas Murska Sobota, Slomškova ul. 42, 9000 Murska Sobota (na avtobusni postaji).

Rešitev križanke iz prejšnje številke vodoravno:

DIETA, IZVOR, MREŽA, NALIV, IZ, LA, POK, LEK, PRISPODOBA, ACI, LONCEVEZ, RAP, IKS, VERDI, HESS, MATI, NERGAČ, KE, AVIZO, ZAOVINEK, STAS, IV, ANALI, EKV, PRNJA, PIR, KITA, JAEN, ULNA, SP, BOA, SIPKA, PRHET, EMS, VAR, REVLON, NAO, IME, ELA, MOLITVENIK, SILVANA, OKVARA, OVADNIK, RA.

Mestna občina Murska Sobota na podlagi 8. člena Odloka o nagradah ob kulturnem prazniku (Uradni list RS, št. 1/96, 137/06 in 105/12) objavlja

RAZPIS
ZA PODELITEV NAGRAD
OB SLOVENSKEM
KULTURNEM PRAZNIKU

Mestna občina Murska Sobota podeljuje nagrade ob kulturnem prazniku. Nagrade se podeljujejo za dosežke na filmskem, glasbenem, gledališkem, knjižničnem, likovnem, literarnem, muzejskem, plesnem, prevajalskem in publicističnem področju, na področju varstva naravne in kulturne dediščine ter na drugih kulturnih področjih.

Skladno z odlokom se razpisuje zbiranje predlogov za podelitev naslednjih nagrad:

- denarna nagrada Mestne občine Murska Sobota za vrhunske dosežke ali za življenjsko delo na področju kulture,
- plaketa Mestne občine Murska Sobota za pomembne dosežke na področju kulture,
- priznanje Mestne občine Murska Sobota za uspešno delo na področju kulture in
- priznanje Mestne občine Murska Sobota za uspešno delo mladih ustvarjalcev na področju kulture.

DENARNO NAGRADO prejme posameznik ali skupina ustvarjalcev za vrhunske dosežke ali življenjsko delo, s katerim je bila občinska kultura uveljavljena v širšem slovenskem ali mednarodnem prostoru.

PLAKETO (likovno delo) prejme posameznik ali skupina za pomembne dosežke v kulturi, ki so bili javnosti predstavljeni v zadnjih dveh letih pred podelitvijo in pomenijo obogatitev občinske kulture.

PRIZNANJE prejme posameznik ali skupina za uspešno delo in prispevek k razvoju kulturnih dejavnosti v občini.

Nagrade bodo podeljene na osrednji občinski slovesnosti ob slovenskem kulturnem prazniku februarja 2017.

Za izvedbo razpisa sta Komisija za nagrade in priznanja ter Komisija za kulturo sprejeli naslednja sklepa:

- obravnavani bodo predlogi z navedbo in podpisom predlagatelja (anonimni predlogi ne bodo obravnavani);
- predlogi za podelitev denarne nagrade za vrhunske dosežke ali življenjsko delo morajo biti utemeljeni s priloženimi dokazili (časopisni članki, reference, potrdila o sodelovanju ali podobno).

Kandidate za nagrade lahko predlagajo posamezniki ali pravne osebe. Predloge z utemeljitvijo pošljite v roku do petka, 4. NOVEMBRA 2016, s priporočeno pošiljko na naslov: Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa ulica 2, 9000 Murska Sobota oziroma jih vložite v vložišče mestne uprave.

Številka: 610-0054/2016 -1 (620)

MURSKA SOBOTA NEKOČ

Jože Kološa – Kološ, Sobota moje mladosti
Foto: arhiv Galerije Murska Sobota

PRIREDITVE

sobota, 15. 10. 2016, od 8.00 do 18.00	tradicionalni kramarski sejem TREZINO SENJE središče mesta M. Sobota
poned., 17. 10. 2016, ob 19.00	slovesnost SPOMINSKI DAN Mestne občine M. Sobota grajska dvorana v M. Soboti
četrtek, 20. 10. 2016, ob 19.00	predstavitve knjige »SPOMINI NE ZBLEDIJO«, mag. Bernarda Roudi in Janko Durič / Pokrajinska in študijska knjižnica M. Sobota
petek, 21. 10. 2016, ob 8.00	7. PoM. simpozij o kronični rani in 3. mednarodni simpozij »Kronična rana in pacientove pravice«, Strokovno DMSBZT Pomurja Gledališče Park v M. Soboti
četrtek, 27. 10. 2016, ob 14.00	Poglej in zaupaj! Festival dokumentarnega filma človekovih pravic / Mikk M. Sobota
petek, 28. 10. 2016, ob 20.00	državna proslava DAN REFORMACIJE / Gledališče Park v M. Soboti
sobota, 29. 10. 2016, ob 14.00 in nedelja, 30. 10. 2016	JESENSKO SREČANJE soboških Madžarov in 7. razstava vezenin z madžarskimi motivi, KUD – MME Barati Kör grajska dvorana in grajski stolp v M. Soboti
poned., 31. 10. 2016, ob 21.00	Mikkova halloween diskoteka /Mikk M. Sobota
sobota, 29. 10. 2016, ob 19.00 in nedelja, 30. 10. 2016, ob 12.00	PLES – NOČ ČAROVNIC 2016 RIS Dvorec Rakičan
poned., 31. 10. 2016, od 11.00 do 18.00	kulturno-kulinarično doživetje ČAROBNI OKUSI POMURJA RIS Dvorec Rakičan
poned., 7. 11. 2016, ob 17.00	DRUGAČNOST NAS ZDRUŽUJE / Gledališče Park v M. Soboti
četrtek, 10. 11. 2016, ob 17.00	domoznanski večer dr. Alojz Jembrih: OBLEGANJE SIGETA (1566) v prekM. pesmarici ob 450. obletnici Sigetske bitke na Madžarskem / Pokrajinska in študijska knjižnica M. Sobota
četrtek, 10. 11. 2016, ob 19.00	potopis »KOLESARSKA AVANTURA PO TUNIZIJI IN MAROKU«, Tilen Gabrovšek / Gledališče Park v M. Soboti
petek, 11. 11. 2016, ob 11.00	MARTINOVANJE V M. SOBOTI / Slovenska ulica v M. Soboti

KONCERTI

sobota, 15. 10. 2016, ob 22.00	Klubski maraton RŠ Gašper Torkar, Miha Peterlič / Mikk M. Sobota
sreda, 19. 10. 2016, ob 19.00	muzikal L. Firšt-J. Usenik: »VERONIKA DESENIŠKA« Gledališče Park v M. Soboti
sobota, 22. 10. 2016, ob 11.00	glasbena skupina GADI / BTC CITY M. Sobota
sobota, 22. 10. 2016, ob 22.00	LAMBADA, Gradec HOUNTED BY THE REMOTE, Gradec / Mikk M. Sobota
sreda, 26. 10. 2016, ob 18.00	koncert klarinetisti Akademije za glasbo v Ljubljani / Glasbena šola M. Sobota
sobota, 12. 11. 2016, ob 22.00	DWARPHS, Berlin / Mikkov klubski prostor, M. Sobota
torek, 15. 11. 2016, ob 18.00	koncert violinist Oskar Longyka in violončelist Sebastian Bertoncely Glasbena šola M. Sobota
četrtek, 17. 11. 2016, ob 19.00	koncert TEREZA KESOVIIA / Gledališče Park v M. Soboti

PRIREDITVE ZA OTROKE

poned., 17. 10. 2016, ob 10.00 in 17.00	lutkovna predstava za lutkovni abonma in izven Petar Todorov: »MAJHNE ZGODBE O LJUBEZNI«, Mini teater Ljubljana Gledališče Park v M. Soboti
torek, 18. 10. 2016, ob 9.30 in 10.30	lutkovna predstava za lutkovni abonma Petar Todorov: »MAJHNE ZGODBE O LJUBEZNI«, Mini teater Ljubljana / Gledališče Park v M. Soboti
sobota, 22. 10. 2016, ob 10.00	pravljica v angleškem jeziku, ekipa učnega studia Helen Doron English M. Sobota / BTC CITY M. Sobota
sobota, 22. 10. 2016, ob 17.00	rajanje in fotografiranje z maskotama Spominčico Fifi in Čmrlkom BTC CITY M. Sobota
torek, 25. 10. 2016, ob 9.30 in 11.50	pravljični muzikal za gledališko-lutkovni abonma Lyman Frank Baum: »ČAROVNIK IZ OZA«, SNG Nova Gorica / Gledališče Park v M. Soboti
sreda, 26. 10. 2016, ob 10.00	pravljični muzikal za gledališko-lutkovni abonma Lyman Frank Baum: »ČAROVNIK IZ OZA«, SNG Nova Gorica / Gledališče Park v M. Soboti

GLEDALIŠKE PREDSTAVE

četrtek, 13. 10. 2016, ob 19.00	komična drama s songi za abonma drama/komedija in izven Erik Gedeon: »VEČNO MLADI«, SNG Drama Maribor Gledališče Park v M. Soboti
petek, 14. 10. 2016, ob 18.00	komedija Edvard Jakšič: »KOMEDIJA, DA JE ŽE TRAGEDIJA«, Ljubiteljska dramska skupina Strokovnega društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja / grajska dvorana v M. Soboti
sreda, 19. 10. 2016, ob 19.00	muzikal L. Firšt-J. Usenik: »VERONIKA DESENIŠKA« Gledališče Park v M. Soboti
sobota, 22. 10. 2016, ob 18.00	gospel predstava DAR SRCA 2016, Binkoštna cerkev M. Sobota Gledališče Park v M. Soboti
sobota, 5. 11. 2016, ob 19.00	gledališka predstava za abonma drama/komedija in izven Tena Stivičič: »3 ZIME«, Mestno gledališče ljubljansko / Gledališče Park v M. Soboti

PREDAVANJA IN DELAVNICE

poned., 17. 10. 2016, ob 13.00	izobraževanje in delavnica MANAGEMENT MESTNIH SREDIŠČ / sejna soba Pomurske gospodarske zbornice M. Sobota, Lendavska ul. 5a
petek, 21. 10. 2016, ob 18.00	Stojan Habjanič: »BLAŽENJE KLIMATSKIH SPREMEMB Z UMNIM NAČRTOVANJEM PROSTORA« / Pokrajinska in študijska knjižnica M. Sobota
sreda, 26. 10. 2016, ob 17.00	HOSPIC / Pokrajinska in študijska knjižnica M. Sobota
torek, 8. 11. 2016, ob 9.00	VARNA VOŽNJA Univerza za tretje življenjsko obdobje Pokrajinska in študijska knjižnica M. Sobota
torek, 8. 11. 2016, ob 17.00	Simon Eržen: »S KOLESOM PO TADŽIKISTANU« Pokrajinska in študijska knjižnica M. Sobota

RAZSTAVE

razstava bo odprta do srede, 9. 11. 2016	Elisabetta Bacci: »TIHI HORIZONTI«, Matjaž Geder: »ENKRATNE STISKE« Galerija M. Sobota
poned., 17. 10. 2016, ob 17.00 (na ogled do 29. 10. 2016)	fotografska razstava Fotoklub M. Sobota Pokrajinska in študijska knjižnica M. Sobota
poned., 24. 10. 2016, ob 17.00 (na ogled do 11. 11. 2016)	grafike Klavdije Celec in Mateja Giderja Pokrajinska in študijska knjižnica M. Sobota
sreda, 2. 11. 2016, ob 17.00 (na ogled do 18. 11. 2016)	likovna razstava sekcije Ludvika Vrečiča Pokrajinska in študijska knjižnica M. Sobota
četrtek, 3. 11. 2016	izdelki univerzitetnega rehabilitacijskega inštituta Soča – enota M. Sobota Pokrajinska in študijska knjižnica M. Sobota

ŠPORT

poned., 17. 10. 2016, ob 16.00	51. spominski tek Mestne občine M. Sobota na Trgu zmage v M. Soboti
od srede, 2. 11. 2016, do sobote, 5. 11. 2016, od 9.00 do 14.00	počitniška športna dejavnost »Hura, prosti čas« (za otroke od 8 do 11 let) telovadnica OŠ III v M. Soboti

Foto: Aleš Cipot

MARTINOVANJE
na Slovenski ulici
v Murski Soboti

Petek, 11. 11. 2016,
od 11.00